

Gestió de dades en bases de dades corporatives. Llenguatge SQL

Operacions amb bases de dades ofimàtiques i corporatives

Índex

Introducció	5
Objectius	7
1. Iniciació als SGBD corporatives de la mà de MySQL	9
1.1. Orígens i evolució del llenguatge SQL de la mà dels SGBD ...	9
1.2. Situació actual dels SGBD relacionals	10
1.2.1. SGBD relacionals de programari de propietat	10
1.2.2. SGBD relacionals de programari lliure	11
1.3. MySQL	12
1.4. L'entorn d'un SGBD corporatives	13
1.4.1. Programes incorporats en el servidor MySQL	13
1.4.2. Altres eines interessants per al servidor MySQL	19
1.4.3. MySQL Administrator	20
1.4.4. MySQL Query Browser	24
1.4.5. Altres, baixes i modificacions des de MySQL Query Browser	27
2. Llenguatge SQL. Tipus de dades. Consultes simples	29
2.1. Tipus de sentències SQL	29
2.2. Tipus de dades	30
2.2.1. Tipus de dades numèriques	30
2.2.2. Tipus de dades alfanumèriques	33
2.2.3. Tipus de dades per emmagatzemar moments temporals	35
2.3. Consultes simples	36
2.3.1. Clàusules SELECT i FROM	37
2.3.2. Clàusula WHERE	40
3. Llenguatge SQL. Funcions incorporades.	
Resultats ordenats	46
3.1. Taula dual	46
3.2. Sensibilitat a majúscules/minúscules en cadenes	46
3.3. Consulta de columnes BLOB	50
3.4. Funcions incorporades per MySQL	51
3.5. Clàusula ORDER BY	58
3.6. Opció DISTINCT	59
4. Llenguatge SQL. Consultes complexes	61
4.1. Agrupaments de files	61
4.2. Combinacions entre taules	63

4.3. Subconsultes	66
4.4. Operacions amb sentències SELECT	70
5. Llenguatge SQL. Manipulació de dades	72
5.1. Sentència INSERT	72
5.2. Sentència UPDATE	77
5.3. Sentència DELETE	78
5.4. Transaccions	79

Introducció

El *boom* de la microinformàtica en la dècada dels vuitanta ha anat acompanyat de l'aparició de diverses eines informàtiques que es podien utilitzar en els equips microinformàtics. Així, doncs, van aparèixer els processadors de textos, els fulls de càlcul i les bases de dades, eines que, de vegades, podien estar agrupades dins un paquet informàtic, englobat sempre dins el món de l'ofimàtica.

En les unitats didàctiques precedents heu treballat amb un sistema gestor de bases de dades ofimàtiques que dóna prou prestacions per emmagatzemar informació que podríem anomenar *domèstica*. En podem trobar molts exemples: base de dades per organitzar els nostres volums musicals (discos, CD...), base de dades per portar la comptabilitat domèstica, base de dades per gestionar les fotos que tenim a casa, base de dades per gestionar els llibres de la nostra biblioteca...

Però les bases de dades ofimàtiques poden no tenir prou recursos quan es tracta de gestionar grans volums d'informació a la qual han de poder accedir molts usuaris simultàniament des de la xarxa local i des de llocs de treball remots i, per aquest motiu, apareixen les bases de dades corporatives. En el nucli d'activitat “Iniciació als SGBD corporatives de la mà de MySQL” ens introduirem en el coneixement de les bases de dades corporatives i ho portarem a la pràctica utilitzant el SGBD MySQL.

D'altra banda, tots els SGBD incorporen el llenguatge SQL (*structured query language*) per donar instruccions al sistema gestor i així poder efectuar alteres, baixes, consultes, modificacions, crear les estructures de dades (taules i índexs) i els usuaris per accedir a les bases de dades, concedir i revocar permisos d'accés... Així, en el nucli d'activitat “Llenguatge SQL. Tipus de dades. Consultes simples” farem les primeres passes en el coneixement del llenguatge SQL per poder efectuar consultes senzilles a la base de dades.

El llenguatge SQL, però, és molt ampli i té moltes possibilitats. En el nucli d'activitat “Llenguatge SQL. Funcions incorporades. Resultats ordenats” ampliarem el nostre coneixement sobre el llenguatge SQL amb la utilització de les funcions incorporades més comunes que aporta i les possibilitats d'ordenació que facilita.

I endinsant-nos més en el llenguatge SQL, en el nucli d'activitat “Llenguatge SQL. Consultes complexes” coneixerem les facilitats del llenguatge SQL per agrupar la informació de les bases de dades segons diversos

criteris, efectuar-hi filtratges per reduir el nombre de resultats, combinar resultats de diferents consultes, etc., en definitiva, veurem que aquest llenguatge és una meravella que possibilita efectuar qualsevol tipus de consulta sobre una base de dades per obtenir la informació desitjada.

Però el llenguatge SQL no només s'utilitza per obtenir informació, sinó també per inserir informació a la base de dades, actualitzar-ne la informació que hi ha i fins i tot eliminar la que convingui. Tot això ho veurem en el nucli d'activitat “Llenguatge SQL. Manipulació de dades”.

Per aconseguir un bon coneixement del llenguatge SQL és necessari que aneu reproduint en el vostre ordinador tots els exemples incorporats en el text així com les activitats i els exercicis d'autoavaluació. I per poder-ho fer us caldrà instal·lar el SGBD MySQL i les eines adequades seguint les instruccions del material web. Així mateix, tots els exemples, activitats i exercicis d'autoavaluació es desenvolupen sobre una versió per al SGBD MySQL de la base de dades música objecte de treball en les unitats didàctiques anteriors.

Esteu a punt? En teniu ganes? Doncs som-hi!

Objectius

En acabar la unitat didàctica heu de ser capaços del següent:

1. Identificar les característiques dels sistemes gestors de bases de dades i les principals diferències amb altres sistemes, a partir de manuals tècnics.
2. Identificar les funcions, la sintaxi i les ordres bàsiques del llenguatge SQL per a la consulta i l'actualització de dades, segons el sistema gestor de bases de dades relacionals.
3. Identificar els tipus de dades, funcions i objectes en les bases de dades corporatives, segons el sistema gestor de bases de dades relacionals.
4. Realitzar operacions de manipulació de dades utilitzant les eines i assistents de la base de dades corporativa i a partir del llenguatge de consulta SQL mantenint la integritat de les dades.

1. Iniciació als SGBD corporatives de la mà de MySQL

El llenguatge SQL ens permet manipular les bases de dades gestionades pels SGBD relacionals i, per tant, per poder-ne comprovar el funcionament necessitarem disposar d'algun SGBD. Certament que ho podríem fer en algun SGBD ofimàtiques dels que acostumem a tenir instal·lats en els ordinadors domèstics, però com que també ens correspon ser bons coneixedors dels SGBD corporatives, és un bon camí utilitzar aquests últims per aprendre el llenguatge SQL.

Per ser uns bons coneixedors de SQL és important conèixer una mica d'història del llenguatge SQL i la situació actual dels SGBD relacionals, així com efectuar de mica en mica les primeres passes en un SGBD relacionals corporatives com és MySQL.

1.1. Orígens i evolució del llenguatge SQL de la mà dels SGBD

El model relacional en el qual es basen els actuals SGBD va ser presentat el 1970 pel matemàtic Edgar Frank Codd, que treballava en els laboratoris d'investigació de l'empresa d'informàtica IBM. Un dels primers SGBD relacionals a aparèixer va ser System R d'IBM, que es va desenvolupar com a prototip per provar la funcionalitat del model relacional i que anava acompañat del llenguatge SEQUEL (*structured english query language*) per manipular i accedir a les dades emmagatzemades en el System R. Posteriorment el mot SEQUEL es va abreujar en SQL (*structured query language*).

Per què SQL en lloc de SEQUEL?

S'utilitza l'acrònim SQL en lloc de SEQUEL perquè el mot SEQUEL ja estava registrat per la companyia anglesa d'avions Hawker-Siddeley.

Una vegada comprovada l'eficiència del model relacional i del llenguatge SQL, es va iniciar una dura cursa entre diferents marques comercials. Així, tenim:

- IBM comercialitza diversos productes relacionals amb el llenguatge SQL: System/38 el 1979, SQL/DS el 1981 i DB2 el 1983.
- Relational Software, Inc. (actualment Oracle Corporation) desenvolupa la seva pròpia versió de SGBD relacional per a la Marina dels Estats Units d'Amèrica, la CIA i d'altres i l'estiu del 1979 allibera Oracle V2 (versió 2) per a les computadores VAX (les grans competidores de l'època amb les computadores d'IBM) .

Pronunciació d'SQL

L'ANSI (American National Standards Institute) ha definit que la pronunciació anglesa de l'acrònim SQL és /es kju: el/ i la corresponent catalana seria /ésə ku élə/. Avui en dia es troben molts professionals que erròniament pronuncien sequel.

El llenguatge SQL va anar evolucionant (cada marca comercial seguia el seu propi criteri) fins que els principals organismes d'estandardització hi

van ficar cullerada per tal d'obligar que els diferents SGBD relacionals implementessin una versió comuna del llenguatge. Així, l'ANSI (American National Standards Institute) publica el 1986 l'estàndard SQL-86, que el 1987 és ratificat per l'ISO (Organització Internacional per a la Normalització o International Organization for Standardization en anglès).

La taula 1 presenta les diferents revisions que han anat apareixent de l'estàndard SQL des de 1986.

Taula 1. Revisions de l'estàndard SQL

Any	Revisió	Àlies	Comentaris
1986	SQL-86	SQL-87/SQL1	Publicat per l'ANSI el 1986 i ratificat per l'ISO el 1987
1989	SQL-89		Petita revisió
1992	SQL-92	SQL2	Gran revisió
1999	SQL:1999	SQL3	Introduceix consultes recursives, disparadors...
2003	SQL:2003		Introduceix temes d'XML, funcions Windows...

No ens cal saber què ha aportat cada revisió d'un SGBD, sinó que hi ha hagut aquestes revisions.

1.2. Situació actual dels SGBD relacionals

L'oferta actual de SGBD relacionals és molt àmplia i es pot fer difícil decidir quin s'escollirà per implantar-lo en una empresa o organització. Per sort, no és el nostre objectiu! Però hem de tenir algun coneixement sobre la gran oferta que actualment hi ha en aquest sector.

Nosaltres, en no tenim coneixements de les diferències tècniques que hi ha entre els diferents SGBD relacionals (eficiència, volums d'informació capaços de gestionar...), classificarem els SGBD relacionals en dos grans grups segons si són de **programari de propietat** o de **programari lliure**.

1.2.1. SGBD relacionals de programari de propietat

El programari de propietat (també conegut com a *programari privatiu* o *programari no lliure*) és aquell programari que limita les seves possibilitats d'ús, modificació i/o redistribució (amb modificacions o sense).

Les empreses productores de programari de propietat, en distribuir un producte, únicament lliuren al comprador una còpia del programa executable juntament amb l'autorització d'executar-lo en un nombre determinat de llocs de treball. En el contracte que subscriuen ambdues parts, comunament denominat *llicència del producte*, queda expressat clara-

ment que el client únicament adquiereix la facultat d'utilitzar el programa en una determinada quantitat de llocs de treball i deixa ben clar que el programa segueix essent propietat de l'empresa que l'ha produït i que l'usuari no està facultat a realitzar-hi cap canvi.

Alguns SGBD relacionals de programari de propietat són:

4th Dimension	NonStop SQL
ADS	Oracle
Dataphor	Pyrrho DBMS
Daffodil database	Progress 4GL
DB2	Sand Analytic Server
FileMaker Pro	(abans coneugut com a Nucleus)
FrontBase	Sybase Adaptive Server Anywhere
Informix	(abans coneugut com a Watcom SQL)
Matisse	Sybase Adaptive Server Enterprise
Microsoft Access	Sybase Adaptive Server IQ
Microsoft SQL Server	Teradata
Microsoft Visual FoxPro	ThinkSQL
Mimer SQL	VistaDB
Netezza	VMDS

1.2.2. SGBD relacionals de programari lliure

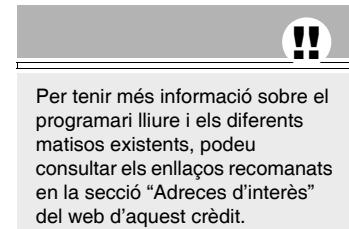
El **programari lliure** és aquell programari que una vegada obtingut pot ser utilitzat, copiat, estudiat, modificat i redistribuït amb total llibertat. Això no vol dir que la seva adquisició sigui lliure de cost i que no pugui ser comercialitzat.

Concretament un programari es defineix com a “lliure” si garanteix les quatre llibertats següents:

- Llibertat d'utilitzar el programa amb qualsevol propòsit (privat, educatiu, públic, comercial...).
- Llibertat d'estudiar com funciona el programa i adaptar-lo a les necessitats dels usuaris. L'accés al codi font és una condició necessària.
- Llibertat de distribuir-ne còpies, amb la qual cosa es pot ajudar altres usuaris interessats.
- Llibertat de millorar el programa i fer públiques les millors als altres, de manera que tota la comunitat se'n beneficiï.

Alguns SGBD relacionals actuals fets amb programari lliure

Cloudscape	MaxDB
Derby	MonetDB
Firebird	MySQL
H2	PostgreSQL
HSQLDB	SmallSQL
Ingres	SQLite
InterBase	tdbengin

1.3. MySQL

MySQL és la base de dades de codi font obert més utilitzada i és proporcionada per MySQL AB, empresa que té per negoci donar serveis entorn del SGBD MySQL.

El **servidor MySQL** va ser desenvolupat originàriament per gestionar grans bases de dades de manera molt més ràpida que les solucions existents i ha estat utilitzat amb èxit en ambients de producció molt exigents durant molts anys. Tot i que es troba en desenvolupament constant, el SGBD MySQL facilita avui un conjunt ric i útil de funcions en les principals plataformes existents (Windows, Mac OS X, Linux, BSD, Unix), cosa que no poden dir tots els competidors (per exemple, els SGBD de Microsoft només són instal·lables en Windows).

La gran expansió i evolució d'aquest SGBD ha anat de la mà de l'expansió i l'evolució del desenvolupament de pàgines web dinàmiques, per la qual cosa és necessari disposar d'un llenguatge de programació adequat (PHP n'és un bon candidat), d'un servidor web (Apache n'és un bon candidat) i un SGBD relacional (MySQL n'és un bon candidat).

PHP-Apache-MySQL

PHP és un llenguatge de servidor per confeccionar pàgines web dinàmiques.

Els llenguatges de servidor (PHP com a projecte de codi obert, ASP de l'empresa d'informàtica Microsoft, JSP de l'empresa d'informàtica SUN, ColdFusion de l'empresa d'informàtica Allaire) permeten inserir instruccions (escrites en el corresponent llenguatge) dins el codi HTML de les pàgines web, de manera que quan un client sol·licita una pàgina web que conté codi de llenguatge de servidor, el servidor web reacciona, llegeix el codi i executa les ordres (accedint normalment a bases de dades) per tal de confeccionar el definitiu codi HTML de la pàgina que s'envia al client. És a dir, la pàgina HTML s'ha construït en el moment present.

Perquè aquest procés sigui factible, cal que hi hagi un servidor web, que té allotjada la pàgina HTML i que ha de poder interpretar el codi de llenguatge de servidor per confeccionar la pàgina HTML definitiva. Apache és un servidor web de codi obert que sap interpretar el llenguatge PHP.

I per acabar de tancar el circuit, necessitem un sistema gestor de bases de dades com, per exemple, MySQL.

Els candidats PHP, Apache i MySQL són “bons” perquè donen unes bones prestacions i pertanyen al grup del programari lliure, fet que ha provocat que gran part de la comunitat de desenvolupadors web els hagi adoptat, fins al punt que han aparegut diversos productes comercials que empaqueten les tres eines (llenguatge PHP + servidor web Apache + servidor de bases de dades MySQL).

Com a conseqüència dels raonaments presentats, és lògic escollir MySQL com a SGBD relacional amb el qual introduir-nos en el món dels SGBD corporatives i en l'aprenentatge del llenguatge SQL.

Pàgines web dinàmiques

Les pàgines web dinàmiques són aquelles pàgines que tenen la propietat de construir-se, a partir de la informació que hi ha al servidor –normalment en una base de dades–, en el moment en què l'usuari envia la sol·licitud des de la barra de navegació d'un explorador.

Per instal·lar el SGBD MySQL, seguieu les indicacions del recurs de contingut “Instal·lació del SGBD corporatiu MySQL 5.0 en plataforma Windows” que trobareu al web d'aquest crèdit.

1.4. L'entorn d'un SGBD corporatives

Un SGBD corporatives es compon d'una gran quantitat de programes que podríem classificar en:

- 1) El nucli del servidor**, que és el programa que està contínuament executant les instruccions dels usuaris i possiblement altres processos interns per a la bona marxa del sistema.
- 2) Programa “escoltador” o “guaitador”**, que està contínuament a l'espera de les instruccions dels usuaris.
- 3) Programa consola**, que permet obrir sessions de treball en el SGBD per tal d'executar instruccions de l'usuari.
- 4) Diversos programes i utilitats per facilitar l'accés dels usuaris a les dades i per facilitar les tasques administratives.** Alguns d'aquests programes i utilitats vénen incorporats amb la instal·lació bàsica del mateix SGBD i d'altres s'instal·len només si s'efectua una instal·lació completa o, fins i tot, poden ser instal·lacions de productes diferenciats del SGBD.

1.4.1. Programes incorporats en el servidor MySQL

En MySQL podem comprovar l'existència de diversos programes que configuren el SGBD (servidor, guaitador, consola i utilitats) si fem una visita al directori *bin* on s'han instal·lat els programes. Hi trobarem, més o menys (dependrà de la versió instal·lada), els programes que podeu veure en la taula 2.

Taula 2. Programes instal·lats en el servidor MySQL

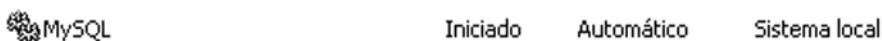
Programa	Per a què serveix?
mysqld mysqld-nt mysqld-max mysqld-max-nt mysqld-debug	Són els diversos executables del nucli del servidor que aporta la instal·lació efectuada de MySQL. Les instal·lacions de MySQL en Windows com a servei deixen instal·lat l'executable mysqld-nt. Se surt de l'objectiu d'aquest crèdit conèixer les diferències entre els diversos executables.
mysql	És la consola de MySQL.
mysqladmin	Permet efectuar tasques administratives des de la línia d'ordres del sistema operatiu.
mysqldump	Permet efectuar còpies de seguretat (<i>backup</i>) de la base de dades des de la línia d'ordres del sistema operatiu.
mysqlimport	Permet carregar dades dins taules d'una base de dades a partir d'arxius de text i des de la línia d'ordres del sistema operatiu.
mysqlmanager	Permet efectuar el seguiment de diverses instàncies MySQL i també la seva gestió.
mysqlshow	Permet fer una llista de les bases de dades existents en el SGBD des de la línia d'ordres del sistema operatiu.

Programa	Per a què serveix?	MyISAM
mysqltest	Permet executar tests en el sistema que permeten detectar comportaments erronis.	
myisamchk	Permet verificar i reparar taules MyISAM de les bases de dades des de la línia d'ordres del sistema operatiu.	MySQL distingeix diferents tipologies de taules. El tipus MyISAM és el més antic dels tipus actualment suportats i es mantenen algunes utilitats antigues que només eren vàlides per a aquest tipus de taules.
myisampack	Permet comprimir taules MyISAM de les bases de dades des de la línia d'ordres del sistema operatiu.	
mysqlbinlog	Permet generar arxius llegibles a partir dels arxius de <i>log</i> binaris que genera el servidor.	

MySQL no té un programa específic per escoltar les instruccions dels usuaris, sinó que el mateix nucli del servidor se n'encarrega. Altres SGBD com PostgreSQL i Microsoft SQLServer tenen el mateix funcionament. El SGBD Oracle, en canvi, manté programes diferenciats.

Ara que ja tenim instal·lat el SGBD MySQL en la plataforma Windows, comprovarem el funcionament d'algunes d'aquestes utilitats. Partim de la base que tenim el servei MySQL en marxa (ho podem comprovar en la llista de serveis del sistema operatiu –tauler de control– tal i com es veu a la figura 1).

Figura 1. Servei MySQL en marxa en la llista de serveis del sistema operatiu Windows.

Totes les actuacions següents les desenvoluparem des de la línia d'ordres del sistema operatiu (*Inicio\Ejecutar...\\cmd*).

Si en executar qualsevol de les ordres següents, per exemple, `mysql`, ens apareix un missatge similar al següent:

```
"mysql" no se reconoce como un comando interno o externo,
programa o archivo por lotes ejecutable.
```

és senyal que el camí o *path* del sistema no té carregat el directori *bin* on resideixen els programes executables de MySQL. En aquesta situació ens caldrà modificar la variable d'entorn *path*.

Bé, executem alguns dels programes de la taula 2, amb algunes de les opçions que aporten:

1) Com accedir a l'ajuda que la majoria de programes aporten?

La majoria de programes permeten la seva execució acompanyats del paràmetre `--help` per informar-nos de les opcions d'execució. Així, per exemple, podem executar:

```
C:\> mysql --help
C:\> mysqld --help
```

```
C:\> mysqladmin --help  
C:\> mysqlshow --help  
C:\> mysqlimport --help
```

Cadascuna d'aquestes execucions dóna per resposta un munt d'informació referent a les opcions d'execució que podem utilitzar. Necessitarem conèixer-les per poder executar els diferents programes.

2) Posem en marxa la consola de treball mysql

Si intentem executar directament el programa:

```
C:\> mysql
```

obtenim l'error:

```
ERROR 1045 (28000): Access denied for user 'ODBC'@'localhost' (using password: NO)
```

Què està passant? Doncs que no hem indicat l'usuari de MySQL amb el qual volem posar en marxa la consola.

Si observem l'ajuda del programa mysql hi trobarem, entre molta informació, la següent:

```
mysql Ver 14.12 Distrib 5.0.19, for Win32 (ia32)  
Copyright (C) 2002 MySQL AB  
This software comes with ABSOLUTELY NO WARRANTY. This is free software,  
and you are welcome to modify and redistribute it under the GPL license  
Usage: mysql [OPTIONS] [database]  
-?, --help Display this help and exit.  
....  
-p, --password[=name]  
Password to use when connecting to server. If password is  
not given it's asked from the tty.  
....  
-u, --user=name User for login if not current user.  
....
```

L'ajuda ens diu que l'execució pot necessitar unes opcions i una base de dades on connectar-nos.

```
mysql [options] [database]
```

Els símbols claudàtors []

La nomenclatura informàtica utilitza els claudàtors per indicar que allò que hi ha dins és optatiu i ho podem obviar.

Respecte a la base de dades, si no n'indiquem cap ens connectarem al servidor sense entrar en cap base de dades. Per tant, com que encara no n'hem creat, no indicarem res.

Respecte a la resta d'opcions i tenint en compte l'error que ens hem trobat més amunt, sembla que haurem d'indicar l'usuari amb el qual ens connectem i potser la seva contrasenya. Suposem que en instal·lar MySQL hem decidit que l'usuari administrador (*root*) quedí sense contrasenya. Com que l'únic usuari que sabem que existeix és l'usuari administrador, tenint en compte que no deu tenir contrasenya i considerant les opcions que l'ajuda ens ha indicat, haurem d'executar:

```
C:\> mysql -u root
```

o

```
C:\> mysql --user=root
```

Si l'usuari administrador tingués una contrasenya, executaríem qualsevol de les dues instruccions anteriors afegint-hi l'opció *-p* o *--password* de qualsevol de les maneres següents:

```
-p <contrasenya>
--password=<contrasenya>
-p
--password
```

on *<contrasenya>* es refereix al mot que correspon a la contrasenya.

En les dues primeres possibilitats l'usuari escriu la contrasenya darrere de l'opció *-p* o *--password* i el mot es veu per pantalla. En canvi, en les dues darreres possibilitats, MySQL demana posteriorment la contrasenya a l'usuari, i en aquest cas, el text que l'usuari escriu es mostra emmascatat amb asteriscos per pantalla.

En qualsevol cas obtindrem:

```
Welcome to the MySQL monitor. Commands end with ; or \g.
Your MySQL connection id is 4 to server version: 5.0.19-nt
```

```
Type 'help;' or '\h' for help. Type '\c' to clear the buffer.
```

```
mysql>
```

Ja hem establert una connexió amb el servidor MySQL mitjançant la consola de treball. Ens està informant sobre el següent:

- Les ordres que vulguem executar cal finalitzar-les amb ; o \g.
- La versió del sistema MySQL al qual estem connectats i l'identificador de la nostra connexió (ja que un servidor MySQL admet moltes connexions simultàniament).
- Com podem cercar ajuda sobre les ordres executables des de la consola.
- Finalment, el *prompt* mysql> té una funció similar al *prompt* C:\> del sistema operatiu: espera les ordres que ha d'executar.

Si us sembla bé podem mirar l'ajuda. Necessitem, però, l'ordre per sortir i tancar la consola de treball: exit o quit.

Abans de sortir, però, pot ser interessant utilitzar l'ordre que permet veure les bases de dades en el servidor MySQL aptes per ser utilitzades. Si no n'hem creat cap potser no hauríem de trobar-hi res, oi? Executem

```
mysql> show databases;
```

i obtenim:

```
+-----+
| Database      |
+-----+
| information_schema |
| mysql          |
| test           |
+-----+
5 rows in set (0.22 sec)
```

Sorpresa! Resulta que tenim tres bases de dades en el nostre servidor!

3) Utilitzem el programa mysqladmin per aturar el servei

El programa mysqladmin facilita diverses funcionalitats, una de les quals, per exemple, és la d'aturar el servei MySQL amb l'opció shutdown:

```
C:\> mysqladmin -u root shutdown
```

Si anem a la llista de serveis del sistema operatiu (tauler de control), hauríem d'observar que el servei MySQL ja no està iniciat.

Aquesta no és l'única manera d'aturar el servei MySQL. Com molt bé sabem, els serveis en el sistema operatiu es poden aturar i engegar amb les ordres del sistema operatiu net stop i net start.

Així, si executem:

```
C:\> net start MySQL
```

hauríem d'aconseguir posar en marxa una altra vegada el servei MySQL i l'execució de:

```
C:\> net stop MySQL
```

hauria de suposar l'aturada del servei MySQL.

Les ordres `net` són facilitades pel sistema operatiu Windows, mentre que el programa `mysqladmin` és una eina que facilita el servidor MySQL.

El programa `mysqladmin` no només serveix per aturar el servei MySQL. Té altres funcionalitats interessants:

- Per conèixer la versió del servidor:

```
C:\> mysqladmin -u root version
```

- Per conèixer si el servidor és “viu”:

```
C:\> mysqladmin -u root ping
```

- Per crear una base de dades (tenint el servidor MySQL engegat):

```
C:\> mysqladmin -u root create <nomBD>
```

Podem comprovar que s'ha creat una base de dades de nom `<nomBD>` posant en marxa una consola de treball i veient les bases de dades existents amb l'ordre `show databases`.

- Per eliminar una base de dades:

```
C:\> mysqladmin -u root drop <nomBD>
```

Eliminar una base de dades implica eliminar tota la informació que conté i, per precaució, el servidor MySQL demana confirmació.

Igual que abans, podem comprovar que s'ha eliminat la base de dades de nom `<nomBD>` amb l'ordre `show database` des d'una consola de treball.

Estat dels serveis en execució

Si engeguem i aturem serveis del sistema amb ordres i volem comprovar-ne la bona execució observant la llista de serveis des del tauler de control, recordeu que hem de premer F5 per refreshar la llista.

Importància de la base de dades anomenada mysql

La base de dades `mysql` conté informació fonamental sobre la resta de bases de dades gestionades pel SGBD. Per tant, no se'ns ha de passar pel cap eliminar-la.

La base de dades `information_schema` és una base de dades virtual que serveix per proporcionar informació sobre la resta de bases de dades. En aquest cas no hi ha perill d'eliminar-la, ja que no és una veritable base de dades i l'ordre `drop` fallaria.

4) Posem en marxa el servidor MySQL com a procés en lloc de com a servei amb el programa mysqld o qualsevol mysqld-versió

Suposant que tenim aturat el servei de Windows MySQL, podem posar en marxa el servidor MySQL com a procés executant qualsevol de les instruccions següents:

```
C:\> mysqld --standalone  
C:\> mysqld-nt --standalone  
C:\> mysqld-max --standalone  
C:\> mysqld-max-nt --standalone
```

Qualsevol d'aquestes execucions provoca que el servidor MySQL es posi en marxa com a procés. Si comprovem el servei MySQL per la llista de serveis del sistema operatiu (tauler de control), veurem que no està iniciat (atès que no hem iniciat el servei, sinó el servidor MySQL com a procés).

En engegar el servidor MySQL **com a procés**, la consola del sistema operatiu utilitzada queda “penjada” perquè s’hi està executant el servidor com a procés. Podem utilitzar igualment el programa `mysqladmin version`, des d’una segona consola del sistema, per comprovar que tenim el servidor MySQL en marxa i verificar que ens informa de la versió que hem engagat. Així mateix, podem aturar el procés amb el programa `mysqladmin shutdown` des de la segona consola del sistema i veurem com la primera consola deixa d'estar “penjada”.

5) Utilitzem el programa mysqlshow per veure les bases de dades existents

Més amunt hem constatat que el programa `mysql` (consola de treball) facilita l’ordre `show databases` per veure les bases de dades existents en el servidor MySQL. El programa `mysqlshow` permet obtenir la mateixa informació sense obrir una consola de treball.

```
C:\> mysqlshow -u root
```

1.4.2. Altres eines interessants per al servidor MySQL

L’empresa MySQL AB facilita diversos programes interessants d’utilitzar per tal de treballar amb el servidor MySQL. No és imprescindible ins-

tal·lar-los, però seria una ximpleria noaprofitar-los. En concret, ens estem referint a:

- MySQL Administrator (incorpora MySQL System Tray Monitor)
- MySQL Query Browser

Però no només l'empresa MySQL AB proporciona eines per gestionar MySQL. Així, per exemple, trobem:

- PHPMyAdmin

Es tracta d'una interfície de gestió exclusiva per a MySQL creada inicialment per Tobias Ratschiller amb el llenguatge PHP i continuada per molts col·laboradors. Consisteix en un conjunt de programes PHP per administrar les bases de dades de MySQL en entorn web. Aquesta particularitat de funcionar en entorn web permet administrar bases de dades en remot; simplement necessitem una connexió a Internet i un navegador qualsevol.

Per instal·lar eines interessants per al servidor MySQL, seguiu les indicacions del recurs de contingut “Instal·lació de l'eina MySQL Administrator” i “Instal·lació de l'eina MySQL Query Browser” que trobareu al web d'aquest crèdit.

1.4.3. MySQL Administrator

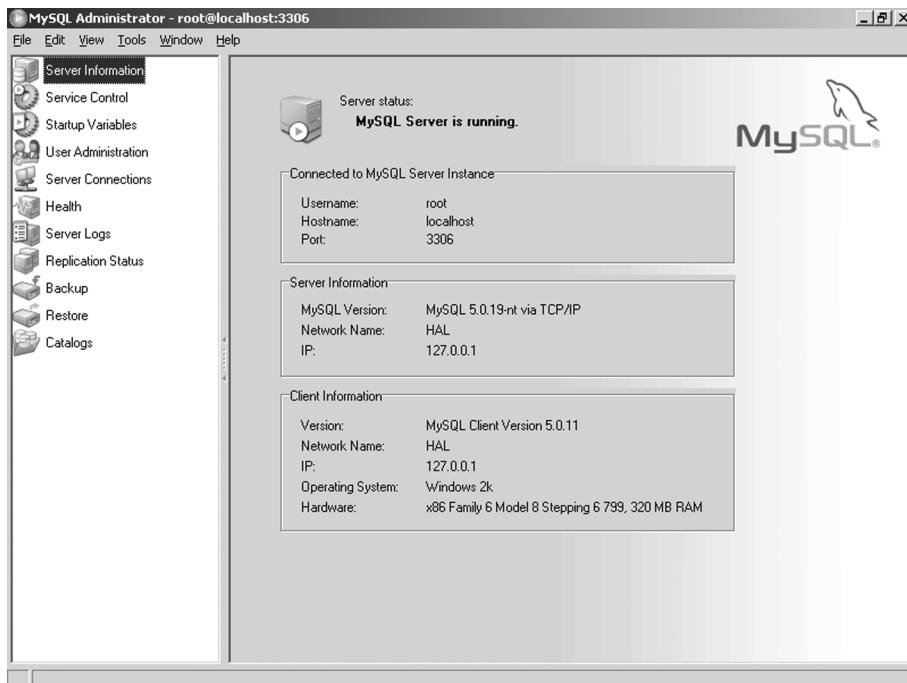
MySQL Administrator és un programa per executar tasques administratives com configurar el servidor MySQL, monitorar el seu estat i rendiment, engegar-lo i aturar-lo, gestionar usuaris i connexions, planificar i executar còpies de seguretat...

Moltes d'aquestes tasques (per no dir totes) es poden executar des de la consola del sistema operatiu utilitzant els programes `mysqladmin` i `mysql`, però MySQL Administrator és millor en els següents aspectes:

- La seva interfície gràfica fa que utilitzarlo sigui molt intuïtiu.
- Facilita una ràpida ullada als punts clau que s'han de tenir en compte per al rendiment, precisió i seguretat dels servidors MySQL.
- Mostra indicadors gràfics de rendiment que faciliten la posada a punt del servidor.

En posar en marxa l'eina MySQL Administrator, ens trobem amb la pantalla principal (vegeu la figura 2), la qual conté una barra lateral (esquerra), una zona de treball i menús i submenús.

Figura 2. Pantalla principal del programa MySQL Administrator

Fem una ullada a les diferents funcionalitats de MySQL Administrator.

1) Seccions de la barra lateral esquerra

La barra lateral (esquerra) té les seccions que ara comentem. Quan ens calgui efectuar tasques administratives les podrem fer mitjançant aquestes seccions o mitjançant els programes `mysqladmin` i `mysql`.

a) **Server Information.** Conté informació sobre la instància MySQL a la qual estem connectats, la màquina servidora (on s'està executant MySQL) i la màquina client (des d'on estem connectats).

En aquest moment la màquina servidora i la màquina client coincideixen, però si ens connectéssim des d'una altra màquina (on hi haguessin instal·lades eines client MySQL), la informació seria diferent.

b) **Service Control.** Aquesta opció ens permet engegar i aturar la instància MySQL a la qual estem connectats. Si la màquina servidora està en plataforma Windows, fins i tot ens permet configurar el servei.

c) **Startup Variables.** Permet configurar variables d'inici del servidor MySQL.

d) **User Administration.** Permet administrar els usuaris existents, crear nous usuaris i eliminar usuaris existents.

e) **Server Connections.** Permet visualitzar i/o matar les connexions estableertes amb el servidor MySQL.

f) **Health.** Mostra gràfiques referents a diversos valors d'utilització del servidor i també una vista jeràrquica de les variables de sistema i d'estat.

g) **Server Logs.** Mostra les entrades existents en els diversos arxius de log.

h) **Replication Status.** Mostra informació sobre l'estat de replicació, en cas d'estar activat.

i) **Backup.** Permet planificar i administrar còpies de seguretat, seleccionar les bases de dades sobre les quals efectuar còpies i iniciar els processos de còpia.

j) **Restore.** Permet restaurar les dades de les bases de dades a partir de còpies de seguretat efectuades.

k) **Catalogs.** Mostra informació sobre les bases de dades emmagatzemades en el servidor amb les seves taules, columnes, índexs i files. Permet també fer el manteniment de cada taula (optimitzar, verificar i reparar).

Si no hem creat ni eliminat bases de dades (programa mysqladmin amb les ordres create/drop), la secció Catalogs ens hauria de mostrar les bases de dades information_schema, mysql i test.

2) La zona de treball

La zona de treball va mostrant la informació que correspon a la secció escollida en la barra lateral esquerra. En algunes seccions, l'àrea de treball és formada per dues o més pestanyes.

3) Opcions dels menús

Comentarem ara les diverses opcions dels menús.

a) File

- **New Instance Connection...** Obre la finestra de connexió (la mateixa que quan posem en marxa MySQL Administrator) i permet obrir una altra connexió al servidor MySQL (amb el mateix o diferent usuari). Com que es pot obrir un nombre qualsevol de connexions, podem tenir diferents instàncies del programa MySQL Administrator en execució, connectades a un o diversos servidors MySQL.
- **Reconnect.** Tanca la connexió actual i obre la finestra de connexió per establir una nova connexió a un servidor MySQL.

Arxius de log...

... són arxius on el SGBD enregistra els diversos esdeveniments que hi tenen lloc (quan s'arrenca, quan s'atura, errors que es produeixen...).

La replicació...

... és un mecanisme consistent a tenir una part o la totalitat de les dades emmagatzemades en un SGBD copiades (replicades) en altres màquines (potser molt llunyanes) de manera que s'actualitzin simultàniament (o periòdicament).

!!

Per instal·lar en el nostre servidor MySQL la base de dades "musica", seguiu les instruccions que trobareu en el contingut "Instal·lació de la base de dades 'musica' a partir de la recuperació d'una còpia de seguretat utilitzant l'eina MySQL Administrator".

- **Close.** Tanca el programa MySQL Administrator i finalitza la connexió amb el servidor MySQL. Només tanca la instància de MySQL Administrator des d'on s'executa *Close*.

b) **Edit.** Les típiques ordres *Cut*, *Copy* i *Paste* permeten tallar, copiar i enganxar el text seleccionat de l'àrea de treball. L'ordre *Select all* permet seleccionar tot el text.

c) **View.** Aquest menú permet situar-nos en qualsevol de les seccions de la barra lateral esquerra.

d) **Tools.** Aquest menú permet engegar altres eines subministrades per l'empresa MySQL AB per treballar amb MySQL, juntament amb eines que aporta el mateix MySQL Administrator. Així, hi podem trobar:

- **MySQL Command Line Client.** Aquesta opció es presentarà si MySQL Administrator troba l'executable `mysql` (consola de treball) instal·lat en l'ordinador. En executar-la, MySQL Administrator posa en marxa una consola de treball utilitzant els mateixos paràmetres que s'han introduït en la finestra de connexió per establir la connexió des de MySQL Administrator.
- **MySQL System Tray Monitor.** Aquesta opció posa en execució un programa que serveix per monitorar l'estat dels serveis MySQL en execució. Aquest monitor el podem trobar al costat del rellotge en la barra de tasques Windows.
- **MySQL Query Browser.** Programa les funcionalitats.
- **Windows Command Line.** Obre una consola del sistema operatiu Windows.
- **Manage Connections...** Obre la finestra de diàleg de les opcions de configuració de MySQL Administrator i ens situa en l'apartat referent a les connexions emmagatzemades en MySQL Administrator. Així, quan posem en marxa MySQL Administrator, observem que el primer camp, *Stored connection*, ens permet seleccionar una connexió emmagatzemada i així ens estalviem d'introduir la informació de la resta de camps. Aquesta finestra també és accessible des de la finestra de connexió prement el botó que té per etiqueta “...”.
- **Save current Connection...** Obre la finestra de diàleg de les opcions de configuració de MySQL Administrator i ens situa en l'apartat referent a les connexions i ens permet emmagatzemar una nova connexió per facilitar la seva utilització en posar en marxa MySQL Administrator.

Per conèixer una breu explicació de les opcions del programa MySQL System Tray Monitor, vegeu el contingut “Instal·lació de l'eina MySQL Administrator”

- **Options.** Obre la finestra de diàleg de les opcions de configuració de MySQL Administrator.

e) **Help**

- **Help.** posa en marxa l'ajuda de MySQL Administrator.
- **Launch MySQL.com website.** Estableix una connexió amb la pàgina principal del web de MySQL AB.
- **List reported Bugs.** Estableix una connexió amb la pàgina del web de MySQLAB que conté la informació dels errors de funcionament detectats en MySQL Administrator.
- **Report a new Bug to MySQL.** Estableix una connexió amb la pàgina web de MySQL AB destinada a recollir els errors de funcionament que els usuaris detectem en MySQL Administrator.
- **About...** Mostra informació sobre MySQL Administrator.

1.4.4. MySQL Query Browser

MySQL Query Browser és una eina gràfica subministrada per MySQL AB per crear, executar i optimitzar consultes en un entorn gràfic.

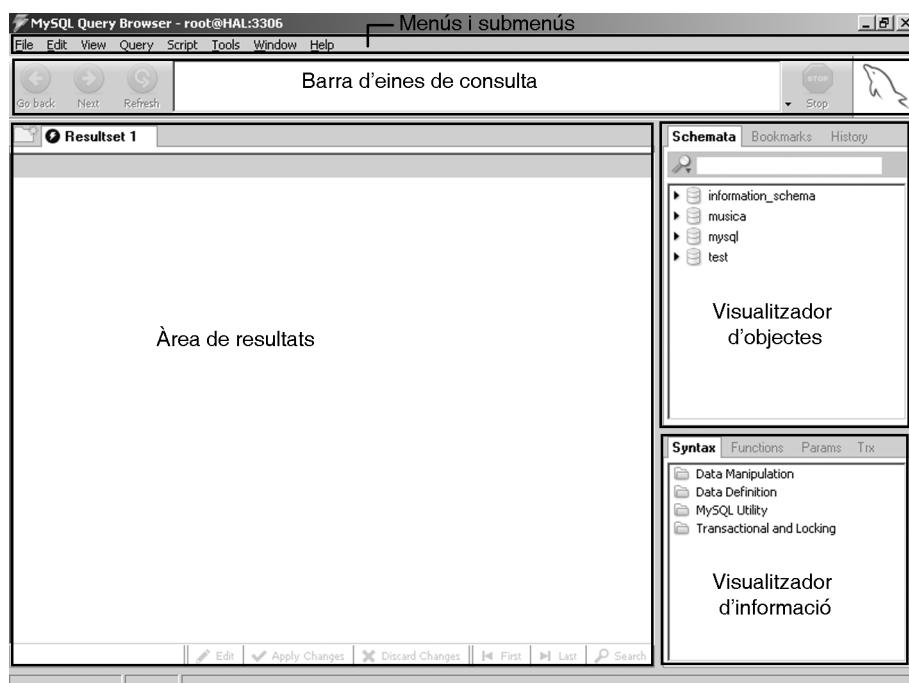
Mentre que MySQL Administrator està pensat per administrar un servidor MySQL, MySQL Query Browser està dissenyat per ajudar-nos en la consulta i l'anàlisi de les dades emmagatzemades en les bases de dades MySQL.

Mentre totes les consultes executades en MySQL Query Browser poden ser també executades des de la consola de treball (`mysql`), MySQL Query Browser permet treballar d'una manera més intuïtiva en la consulta i edició de dades.

En posar en marxa l'eina MySQL Query Browser ens trobem amb la pantalla principal (vegeu la figura 3). Totes les funcionalitats de l'aplicació són accessibles des d'aquesta pantalla.

La pantalla principal està dividida en diferents seccions: barra d'eines de consulta, àrea de resultats, visualitzador d'objectes, visualitzador d'informació, menús i submenús.

Figura 3. Pantalla principal del programa MySQL Query Browser

1) Barra d'eines de consulta. És la barra d'eines superior i s'hi creen i executen les instruccions de llenguatge SQL que ens permetran consultar i modificar les dades. Té tres botons de navegació (*Go back*, *Next*, *Refresh*), l'àrea de consulta (on escriurem les sentències SQL), un botó d'accio (*Stop*) i una petita pestanya amb tres opcions d'execució (*Execute*, *Execute in new tab*, *Split tab and execute*).

2) Àrea de resultats. És la gran àrea central i s'hi visualitzen els resultats de totes les consultes. Està organitzada en diferents pestanyes. En la figura 3 se n'observa només una, de nom *Resultset 1*, però podem tenir múltiples pestanyes actives al mateix temps, fet que ens permet treballar simultàniament amb diferents consultes. Aquestes pestanyes poden dividir-se (*split*) verticalment i horitzontal per recollir els resultats de diferents consultes (prement el botó secundari del ratolí sobre la zona d'una pestanya ens apareixeran les diferents opcions de divisió o *split*).

3) Visualitzador d'objectes. És la part superior de la barra lateral dreta i consta de tres pestanyes:

a) Schemata. Ens mostra les bases de dades i ens permet seleccionar aquella amb la qual volem treballar. Si en posar en marxa MySQL Query Browser hem indicat una base de dades (`Default schema`), aquesta és la base de dades activa en l'*Schemata*. Dins la base de dades seleccionada, podem escollir qualsevol de les taules i executar-hi diferents tasques. Per exemple:

- Amb el botó secundari del ratolí tenim accés a tasques administratives que normalment es fan des de MySQL Administrator: modificar l'estructura de la taula (*edit*), eliminar la taula (*drop*)...

- Si fem doble clic damunt la icona de la taula que ens interessi, veurem que ens apareix una sentència "select..." en l'àrea de consulta. Si repetim una altra vegada doble clic damunt la icona de la mateixa taula, veurem el contingut de la taula (equivalent a l'execució de la sentència amb *Ctrl + Enter*).
- Així, per exemple, si fem doble clic damunt la taula `poblacions` de la base de dades `musica`, tenim el primer contacte amb el llenguatge SQL, ja que ens apareix la sentència SQL:

```
SELECT * FROM poblacions p;
```

i si tornem a fer doble clic damunt la taula se'ns visualitza el contingut de la taula `poblacions`, tal com podem observar en la figura 4.

Figura 4. Contingut de la taula `poblacions`

The screenshot shows the MySQL Query Browser interface. The title bar reads "MySQL Query Browser - root@HAL:3306 / musica". The main area displays the result set of the query "SELECT * FROM poblacions p;". The result set is a table titled "Resultset 1" with columns "Codi_Pob", "Poblacio", and "Provincia". The data consists of 16 rows, each representing a city and its province. The right side of the interface features a "Schemata" panel showing the database structure, including the "musica" schema with tables like "amics", "autors", "formats", "generes", "moviments", "poblacions", etc. Below the schemata is a "Params" tab containing parameters for the current session.

Codi_Pob	Poblacio	Provincia
1	Terrassa	Barcelona
2	Rubí	Barcelona
3	Manresa	Barcelona
4	Lleida	Lleida
5	Girona	Girona
6	Barcelona	Barcelona
7	Tarragona	Tarragona
8	Sitges	Barcelona
9	Les Borges Blanques	Lleida
10	Reus	Tarragona
11	Constantí	Reus
12	Tàrrega	Lleida
13	Almacelles	Lleida
14	Ripoll	Girona
15	Figueres	Girona
16	Sant Esteve de Sesrovires	Barcelona

b) Bookmarks

Espai on emmagatzemem les consultes que utilitzem més sovint per tal de trobar-les ràpidament i executar-les quan sigui necessari.

Per tal d'emmagatzemar la consulta existent en l'àrea de consulta, utilitzarem el menú *Query* i l'opció *Add bookmark* o directament *Ctrl + B*.

c) History

Enregistra automàticament la informació de totes les sentències SQL executades.

4) Visualitzador d'informació. És la part inferior de la barra lateral dreta i conté informació tècnica sobre diferents aspectes del llenguatge SQL que podem necessitar. Conté quatre pestanyes:

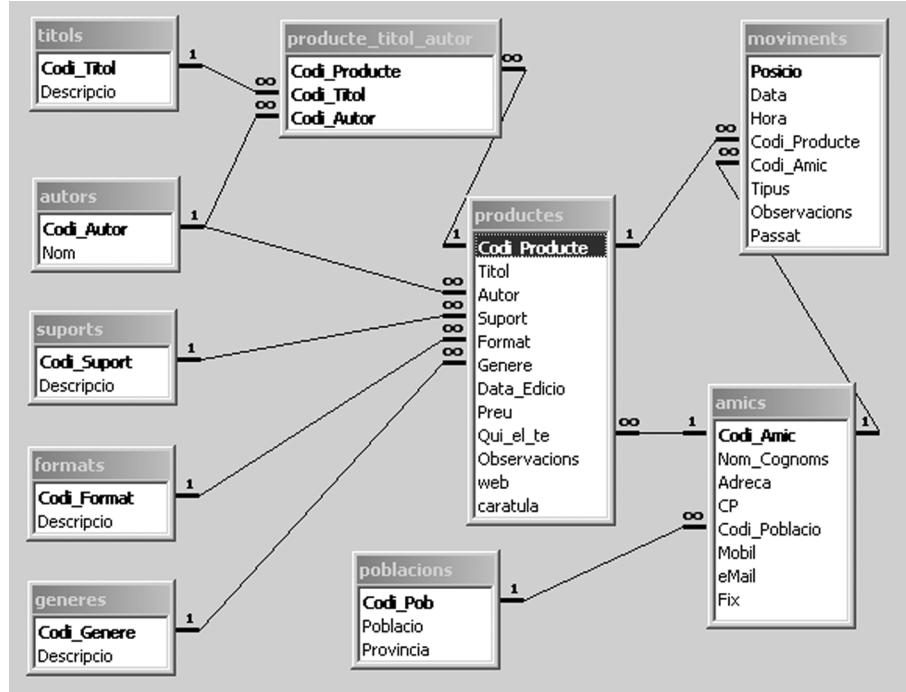
- *Syntax*, amb informació sobre la sintaxi de sentències SQL.
- *Functions*, amb informació sobre la sintaxi de funcions incorporades a MySQL.
- *Params*, amb informació sobre els paràmetres definits en la sessió actual.
- *Trx*, amb informació sobre la transacció actual.

5) Menús i submenús. No explicarem les opcions dels menús i submenús, atès que n'hi ha de molt intuïties (i per tant no presenten problemes), d'altres corresponen a aspectes que no estudiem en aquest crèdit (programació) i d'altres s'aniran comentant a mesura que avancem en el crèdit.

1.4.5. Altes, baixes i modificacions des de MySQL Query Browser

La figura 5 mostra el model relacional de la base de dades `musica`.

Figura 5. Model relacional de la base de dades `musica`

Observem que els noms de les taules i dels camps no contenen caràcters estranys (caràcters accentuats, ç, espais en blanc, ñ...), ja que hi ha SGBD que no permeten utilitzar-los en els noms de taules i de camps. No ens cal conèixer si MySQL els permet o no! Pensem que aquests caràcters poden portar-nos problemes en molts SGBD i tinguem en compte que en ocasi-

ons ens caldrà accedir a taules d'un SGBD des d'un altre SGBD. Per tant, ens convé acostumar-nos a utilitzar caràcters "no estranys".

En les bases de dades ofimàtiques és molt fàcil consultar les dades, així com efectuar altes, baixes i modificacions de registres des de l'entorn gràfic que incorporen. En realitat, qualsevol de les operacions esmentades (consulta, alta, baixa i modificació), així com les operacions de definició de les dades (creació/modificació de taules i establiment de relacions entre taules) i les operacions de definició d'usuaris i concessió de permisos d'accés, tot i que s'indiquin des d'una eina gràfica, s'executen invocant sentències del llenguatge SQL.

Les sentències del llenguatge SQL s'estudien en els nuclis d'activitat "Llenguatge SQL. Tipus de dades. Consultes simples", "Llenguatge SQL. Funcions incorporades. Resultats ordenats", "Llenguatge SQL. Consultes complexes" i "Llenguatge SQL. Manipulació de dades".

Les primeres versions de SGBD no incorporaven interfícies gràfiques (és més, no existien encara aquestes interfícies) i, per tant, l'única manera d'executar les operacions indicades més amunt era utilitzant directament el llenguatge SQL.

Amb l'aparició de les interfícies gràfiques, els SGBD han anat incorporant pantalles que permeten desenvolupar totes aquestes operacions. Així, ja hem vist que per al SGBD MySQL tenim MySQL Administrator i MySQL Query Browser –facilitats per MySQL AB– i PHPMyAdmin –facilitat per la comunitat PHP. La resta de SGBD actuals faciliten utilitats similars: el SGBD Oracle incorpora Enterprise Manager Console, el SGBD SQLServer l'Administrador Corporatiu; i, així la majoria dels SGBD actuals.

Per fer altes, baixes i modificacions, seguiu les instruccions del recurs de contingut "Utilització de MySQL Query Browser per efectuar altes, baixes i imodificacions en el contingut de taules" que trobareu al web d'aquest crèdit.

En MySQL podem utilitzar MySQL Query Browser per consultar les dades, però també per efectuar altes, baixes i modificacions.

2. Llenguatge SQL. Tipus de dades. Consultes simples

Per iniciar l'estudi del llenguatge SQL, la millor manera és executar consultes senzilles en la base de dades. Abans, però, ens convé conèixer els diferents tipus de sentències SQL (subdivisió del llenguatge SQL), així com els diferents tipus de dades (numèriques, dates, cadenes...) que ens podem trobar emmagatzemades en les bases de dades. I llavors ja podrem iniciar-nos en l'execució de consultes simples.

2.1. Tipus de sentències SQL

Els SGBD relacionals incorporen el llenguatge SQL per executar diferents tipus de tasques en les bases de dades: definició de dades, consulta de dades, actualització de dades, definició d'usuaris, concessió de privilegis... Per aquest motiu, les sentències que aporta el llenguatge SQL s'acostumen a agrupar en:

- a) Sentències destinades a la definició de les dades (LDD)**, que permeten definir els objectes (taules, camps, valors possibles, regles d'integritat referencial, restriccions...).
- b) Sentències destinades al control sobre les dades (LCD)**, que permeten concedir i retirar permisos sobre els diferents objectes de la base de dades.
- c) Sentències destinades a la consulta de les dades (LC)**, que permeten accedir a les dades en mode consulta.
- d) Sentències destinades a la manipulació de les dades (LMD)**, que permeten actualitzar la base de dades (altes, baixes i modificacions).

Termes en anglès

En l'argot informàtic s'utilitzen els següents termes:

- *Data definition language*, abreujat per DDL
- *Data control language*, abreujat per DCL
- *Query language*, abreujat per QL
- *Data manipulation language*, abreujat per DML

En alguns SGBD no hi ha distinció entre LC i LMD i es parla únicament de LMD per a les consultes i actualitzacions. De la mateixa manera, a vegades s'inclouen les sentències de control (LCD) juntament amb les de definició de dades (LDD). No té cap importància que s'incloguin en un grup o que siguin un grup propi, és una simple classificació.

Tots aquests llenguatges acostumen a tenir una sintaxi senzilla, similar a les ordres de consola per a un sistema operatiu, anomenada **sintaxi autosuficient**.

SQL hostatjat

Les sentències SQL poden presentar, però, una segona sintaxi, **sintaxi hostatjada**, consistent en un conjunt de sentències que són admeses dins d'un llenguatge de programació, anomenat **llenguatge amfitrió**.

Així, ens podem trobar LC i LMD que es poden hostatjar en llenguatges de tercera generació com C, Cobol, Fortran... i en llenguatges de quarta generació.

Els SGBD acostumen a incloure un llenguatge de tercera generació que permet hostatjar sentències SQL en petites unitats de programació (funcions i/o procediments). Així, el SGBD Oracle incorpora el llenguatge PL/SQL, el SGBD SQLServer incorpora el llenguatge Transact-SQL i el SGBD MySQL 5.x segueix la sintaxi SQL 2003 per a la definició de routines, de la mateixa manera que el SGBD DB2 d'IBM.

2.2. Tipus de dades

L'evolució anàrquica que ha seguit el llenguatge SQL ha fet que cada SGBD hagi pres les seves decisions quant als tipus de dades permesos. Certament els diferents estàndards SQL que han anat apareixent han marcat una certa línia i els SGBD s'hi apropen, però tampoc poden deixar de donar suport als tipus de dades que han anat proporcionant al llarg de la seva existència, ja que hi ha moltes bases de dades repartides pel món que les estan utilitzant.

De tot això hem de deduir que per treballar amb un SGBD hem de conèixer els **tipus de dades que** facilita: numèriques, alfanumèriques i moments temporals.

2.2.1. Tipus de dades numèriques

Els principals tipus de dades numèriques que aporta MySQL els podem classificar, segons les dades a emmagatzemar siguin nombres enters, BOOL o BOOLEAN, nombres decimals en punt flotant o nombres decimals en punt fix:

1) Tipus de dades per emmagatzemar nombres enters

- TINYINT [(M)] [UNSIGNED] [ZEROFILL]
- SMALLINT [(M)] [UNSIGNED] [ZEROFILL]
- MEDIUMINT [(M)] [UNSIGNED] [ZEROFILL]
- INT [(M)] [UNSIGNED] [ZEROFILL]
- INTEGER [(M)] [UNSIGNED] [ZEROFILL]

Cadascun d'aquests tipus ocupa un nombre diferent de bytes i, per tant, els valors que poden emmagatzemar són diferents. El tipus INTEGER és sinònim del tipus INT.

L'atribut optatiu UNSIGNED indica que només es permeten valors sense signe (zero i positius). Per defecte s'emmagatzemen valors amb signe.

La taula 3 mostra els bytes que ocupa cada tipus i els intervals de valors permesos.

Taula 3. Bytes que ocupa cada tipus i intervals de valors permesos

Tipus de dada	Bytes	Valors permesos per a tipus amb signe	Valors permesos per a tipus sense signe (UNSIGNED)
TINYINT	1	Entre -128 i 127	Entre 0 i 255
SMALLINT	2	Entre -32768 i 32767	Entre 0 i 65535
MEDIUMINT	3	Entre -8388608 i 8388607	Entre 0 i 16777215
INT	4	Entre -2147483648 i 2147483647	Entre 0 i 4294967295
BIGINT	8	Entre -9223372036854775808 i 9223372036854775807	Entre 0 i 18446744073709551615

L'atribut numèric optatiu M serveix per delimitar el nombre màxim de dígs de la dada independentment dels valors permesos. Vegem-ne alguns exemples en la taula 4.

Taula 4. Exemples de l'atribut numèric optatiu M

Definició del camp	Valors permesos
smallint (4) unsigned	Entre 0 i 9999
tinyint (2)	Entre -99 i 99
int (7)	Entre -9999999 i 9999999

L'atribut optatiu ZEROFILL serveix per indicar que la visualització dels valors d'aquests camps es mostra ple amb zeros per l'esquerra fins a arribar a l'amplada definida. En indicar ZEROFILL, MySQL defineix automàticament el camp de tipus UNSIGNED.

2) Tipus de dada BOOL, BOOLEAN

Aquest tipus és sinònim de TINYINT (1) i serveix per emmagatzemar els valors lògics CERT/FALS (valors SI/NO en alguns SGBD). Ara bé, en lloc de gestionar valors CERT/FALS o SI/NO, gestiona valors numèrics segons el següent conveni:

- El valor ZERO és considerat FALS.
- Qualsevol valor diferent de ZERO és considerat CERT.

En el futur, possiblement aquest tipus tindrà un funcionament d'acord amb l'estàndard SQL (valors TRUE/FALSE).

3) Tipus de dades per emmagatzemar nombres decimals en punt flotant

Els principals tipus de dades que proporciona MySQL per emmagatzemar nombres decimals en punt flotant són:

- FLOAT [(M, D)] [UNSIGNED] [ZEROFILL] (simple precisió)
- DOUBLE [(M, D)] [UNSIGNED] [ZEROFILL] (doble precisió)

De manera similar als tipus de dades enteres, el que diferencia els diferents tipus de dades decimals és el nombre de bytes que ocupen i, per tant, l'interval de valors que s'ha d'emmagatzemar és diferent. La taula 5 mostra els intervals de valors permesos.

Taula 5. Intervals de valors permesos per als tipus de dades float i double

Tipus	Valors permesos
FLOAT	Entre 3.402823466E+38 i -1.175494351E-38 0 Entre 1.175494351E-38 i 3.402823466E+38
DOUBLE	Entre -1.7976931348623157E+308 i -2.2250738585072014E-308 0 Entre 2.2250738585072014E-308 i 1.7976931348623157E+308

L'atribut optatiu *M* permet delimitar el nombre total de díigits decimals (part sencera + part decimal), mentre que l'atribut optatiu *D* permet delimitar el nombre total de díigits decimals que segueixen el punt decimal (part decimal). Si *M* i *D* no s'indiquen, els valors s'emmagatzemen segons els valors permesos pel maquinari (processador).

MySQL permet altres tipus de dades decimals en punt flotant que no deixen de ser sinònims dels ja indicats:

- DOUBLE PRECISION[(*M, D*)] [UNSIGNED] [ZEROFILL]

Sinònim del tipus DOUBLE.

- REAL[(*M, D*)] [UNSIGNED] [ZEROFILL]

Sinònim del tipus DOUBLE, tret que MySQL s'estigui executant en mode REAL_AS_FLOAT, fet que provocaria que es comportés com a sinònim del tipus FLOAT.

Modes de funcionament del servidor MySQL i dels clients

El servidor MySQL pot operar en diferents modes i és possible aplicar diferents modes als diferents clients connectats al servidor. Els modes en els quals opera el servidor es poden indicar en posar-lo en marxa amb l'ordre mysqld --sql_mode="modes", on modes es refereix a una llista dels diferents modes separats per coma. Així, per exemple, si poséssim en marxa el servidor amb mysqld --sql_mode="REAL_AS_FLOAT" els camps de tipus REAL es comportarien com a FLOAT.

Si es vol canviar algun mode de funcionament mentre el servidor està en execució, caldrà utilitzar les ordres set global sql_mode="modes" per modificar el mode de funcionament del servidor o set session sql_mode="modes" per modificar el funcionament per a la sessió des d'on s'executa l'ordre set.

- FLOAT(*p*) [UNSIGNED] [ZEROFILL]

Segons el valor numèric *p*, MySQL tracta el camp de diferent manera: si *p* està entre 0 i 24, el tipus esdevé FLOAT i si *p* està entre 25 i 53, el tipus esdevé DOUBLE. En qualsevol cas, no es defineixen els valors *M* i *D*.

MySQL facilita el tipus FLOAT (*p*) per compatibilitat amb ODBC.

L'open database connectivity (ODBC) permet establir connexions entre diferents SGBD.

4) Tipus de dades per emmagatzemar nombres decimals en punt fix

- DECIMAL [(M[,D])] [UNSIGNED] [ZEROFILL]

Aquest tipus de dada permet emmagatzemar valors en els quals M és el nombre total de dígits decimals (precisió, que correspon a part sencera + part decimal) i D és el nombre total de dígits després del punt decimal (escala).

Les posicions ocupades pel punt decimal i el signe (per als nombres negatius) no són comptabilitzades a M. Si D és zero, els valors no tenen part decimal. El valor màxim per a M és 65 i el valor màxim per a D és 30. El valor per defecte per a D és 0 i per a M és 10.

Sinònims del tipus de dada DECIMAL són els següents:

- DEC [(M[,D])] [UNSIGNED] [ZEROFILL]
- NUMERIC [(M[,D])] [UNSIGNED] [ZEROFILL]
- FIXED [(M[,D])] [UNSIGNED] [ZEROFILL]

2.2.2. Tipus de dades alfanumèriques

Els principals tipus de dades alfanumèriques que aporta MySQL es poden classificar, segons el tipus de contingut a emmagatzemar, que poden ser cadenes de caràcters, cadenes de bytes, grans quantitats d'informació o dades per enregistrar enumeracions i conjunts de valors:

1) Tipus de dades per emmagatzemar cadenes de caràcters

Bàsicament, els tipus de dades que utilitzarem per emmagatzemar cadenes de caràcters són CHAR i VARCHAR:

- CHAR (M) [BINARY | ASCII | UNICODE]

Permet emmagatzemar una cadena de caràcters que s'emplena amb espais per la dreta fins a la longitud indicada per l'atribut M, valor que pot estar entre 0 i 255.

L'atribut optatiu BINARY provoca que les ordenacions i les comparacions s'efectuïn segons el valor numèric del caràcter.

L'atribut optatiu ASCII provoca que les ordenacions s'efectuïn segons el conjunt de caràcters latin1, mentre que l'atribut optatiu UNICODE provoca que les ordenacions s'efectuïn segons el conjunt de caràcters ucs2.

- VARCHAR (M) [BINARY]

Permet emmagatzemar una cadena de caràcters la llargada màxima de la qual és la indicada per l'atribut M, valor que pot estar entre 0 i 65535.

A diferència del tipus CHAR (M) , aquest tipus no emplena amb espais per la dreta i només enregistra els caràcters que s'han introduït.

Per tant, caldria concloure que per a camps que hagin d'emmagatzemar cadenes de caràcters inferiors a 255 podem utilitzar CHAR (M) o VARCHAR (M) : és millor fer servir CHAR (M) si les cadenes tenen sempre una mateixa longitud (per exemple, el NIF d'una persona), mentre que és millor fer servir VARCHAR (M) si les cadenes poden tenir diferent longitud (nom i cognoms de persones, nom de les poblacions...).

- CHAR

Aquest tipus s'utilitza per enregistrar 1 caràcter i és equivalent a CHAR (1) .

2) Tipus de dades per emmagatzemar cadenes de bytes

MySQL proporciona dos tipus de dades per emmagatzemar cadenes de bytes:

- BINARY (M) , similar a CHAR (M) .
- VARBINARY (M) , similar a VARCHAR (M) .

3) Tipus de dades per emmagatzemar grans quantitats d'informació

MySQL proporciona quatre tipus de dades BLOB i TEXT per emmagatzemar grans quantitats d'informació, els quals es poden observar en la taula 6. Els quatre tipus només es diferencien en la llargada de la informació que poden emmagatzemar.

Taula 6. Tipus de dades blob i text per emmagatzemar grans quantitats d'informació

Blob	Text	Llargades possibles
TINYBLOB	TINYTEXT	Fins a 255 ($2^8 - 1$)
BLOB [(M)]	TEXT [(M)]	Fins a 65.535 o 64 KB ($2^{16} - 1$)
MEDIUMBLOB	MEDIUMTEXT	Fins a 16.777.215 o 16 MB ($2^{24} - 1$)
LONGBLOB	LONGTEXT	Fins a 4.294.967.295 o 4 GB ($2^{32} - 1$)

L'atribut opcional M per als tipus BLOB i TEXT permet indicar una llargada opcional. MySQL crea el camp d'un dels quatre tipus indicats prenent el que més s'apropa per damunt del valor indicat per M.

Els camps BLOB no tenen un conjunt de caràcters assignat i, per tant, les ordenacions i les comparacions s'efectuen segons els valors numèrics dels bytes emmagatzemats. En canvi, els camps TEXT sí que tenen un conjunt de caràcters assignat.

En molts aspectes, les columnes BLOB es poden veure com a columnes VARBINARY i les columnes TEXT com a columnes VARCHAR. Però hi ha diferències que es poden consultar en la documentació del SGBD MySQL.

En principi utilitzarem columnes de tipus BLOB per emmagatzemar dades binàries com les imatges i columnes de tipus TEXT per emmagatzemar grans textos en els quals no s'acostumen a efectuar cerques ni ordenacions (tot i que MySQL ho permet fer).

4) Tipus de dades per enregistrar enumeracions i conjunts de valors

MySQL dóna també aquests dos tipus de dades que ens poden facilitar l'enregistrament de dades en certs casos:

- ENUM ('value1', 'value2', ...)

Els camps d'aquest tipus (enumeració) només poden emmagatzemar un valor dels indicats en la llista de valors 'value1', 'value2', ... o NULL si la columna ho permet.

Una columna de tipus ENUM pot tenir fins a 65.535 valors diferents.

- SET ('value1', 'value2', ...)

Els camps d'aquest tipus (conjunt) poden emmagatzemar zero o diversos valors dels indicats en la llista de valors 'value1', 'value2', ...

Una columna de tipus SET pot tenir fins a 64 valors diferents.

2.2.3. Tipus de dades per emmagatzemar moments temporals

MySQL suporta els tipus de dades indicats a la taula 7 per gestionar moments temporals (dades per gestionar dates i hores).

Taula 7. Tipus de dades que suporta MySQL per gestionar data i hora

Tipus de dada	Observacions
DATE	Per a valors de dates entre '01-01-1000' i '31-12-9999'.
DATETIME	Combinació de data i hora que permet emmagatzemar moments temporals entre '00:00:00 01-01-1000' i '23:59:59 31-12-9999'.
TIMESTAMP	Combinació de data i hora que permet emmagatzemar moments temporals entre '00:00:00 01-01-1970' i '23:59:59 31-12-2037'. Normalment aquest tipus de dada s'utilitza per enregistrar el moment temporal en el qual s'ha efectuat l'alta o la darrera actualització de la fila. El SGBD permet assignar un moment temporal dins dels valors permesos, però en cas de no assignar valor o assignar valor NULL, MySQL assigna el moment temporal en el qual s'ha produït la modificació.

Similitud entre TEXT i MEMO

Les columnes TEXT de MySQL es poden considerar similars a les columnes MEMO de MS Access, destinades a guardar grans volums d'informació.

Tipus de dada	Observacions
TIME	Per a valors d'hora entre '-838:59:59' i '838:59:59'.
YEAR [(2 4)]	Per a valors d'anys en 2 o 4 (per defecte) dígits.

La taula 8 mostra els formats en què MySQL tracta aquests tipus de dades.

Taula 8. Formats de data i hora en MySQL

Tipus de dada	Format de tractament (visualització i assignació)
DATE	'YYYY-MM-DD'
DATETIME	'YYYY-MM-DD HH:MM:SS'
TIMESTAMP	'YYYY-MM-DD HH:MM:SS'
TIME	'HH:MM:SS'

Les columnes de tipus DATE, DATETIME i TIMESTAMP es poden visualitzar numèricament (sense guions) afegint +0 al nom de la columna. Així mateix, per tal d'assignar valors a aquests tipus de columnes, es poden utilitzar expressions de cadenes o expressions numèriques.

A diferència d'altres SGBD, la versió 5.0.19 de MySQL no permet configurar el servidor de manera que el tractament per defecte d'aquests tipus de dades s'adeqüi a la configuració regional del lloc on és instal·lat el servidor ni del lloc des d'on s'estableixen les connexions. Pot ser en futures versions... Podrem, però, utilitzar algunes de les funcions que aporta MySQL per visualitzar aquests tipus de columnes en els formats que ens semblin més adequats.

2.3. Consultes simples

En el llenguatge SQL totes les consultes són realitzades amb una única sentència, anomenada SELECT, que es pot utilitzar amb diferents nivells de complexitat.

Com el seu nom indica, la **sentència SELECT** permet seleccionar allò que l'usuari demana; d'altra banda, aquest no ha d'indicar on anar-ho a cercar ni la manera en què ho ha de cercar.

La sentència SELECT es compon de diferents apartats que s'acostumen a anomenar *clàusules*. Dos d'aquests apartats (SELECT i FROM) són sempre obligatoris. La resta de clàusules (WHERE, ORDER BY , GROUP BY i HAVING) cal utilitzar-les segons els resultats que es volen obtenir.

2.3.1. Clàusules SELECT i FROM

La sintaxi més simple de la sentència SELECT utilitza les clàusules SELECT i FROM de forma obligatòria:

```
SELECT <expressió/columna>, <expressió/columna>, ...
FROM <taula>, <taula>, ...;
```

SELECT permet escollir columnes i/o valors derivats d'aquestes (resultats d'expressions en els quals acostumen a intervenir les columnes).

FROM permet especificar les taules on cal anar a cercar les columnes o sobre les quals es calcularan els valors resultants de les expressions.

A l'hora d'utilitzar aquestes clàusules cal tenir en compte el següent:

- Totes les instruccions que apareguin a partir d'ara les podem posar en pràctica per mitjà de la consola de treball mysql o des de l'àrea de consulta de l'aplicació MySQL Query Browser.

Recordem que caldrà seleccionar la base de dades amb la qual treballarem abans de procedir a executar cap tipus de sentència SQL. Des de MySQL Query Browser és molt senzill escollir la base de dades; en concret, des de la pestanya *Schemadata*, de la barra lateral dreta. Però des de la consola de treball mysql cal utilitzar l'ordre use:

```
mysql> use <nom_base_dades>;
```

Totes les instruccions SQL que segueixin es refereixen a la base de dades *musica*, el model relacional de la qual coneixem i que podem tenir instal·lada en el nostre servidor MySQL. Així doncs, des de la consola de treball escriuríem:

```
mysql> use musica;
```

A més de l'ordre *use*, altres ordres interessants d'utilitzar des de la consola de treball són:

```
mysql> show tables;
```

que permet visualitzar les taules existents en la base de dades seleccionada;

```
mysql> desc <nom_taula>;
```

que permet veure la descripció de les diferents columnes de la taula.

La informació sobre les taules també es pot visualitzar des de l'aplicació MySQL Administrator seleccionant la base de dades per la secció *Catalogs*.

- Una sentència SQL pot escriure's en una única línia, però per fer més lleible la sentència s'acostumen a utilitzar diferents línies per a les diferents clàusules.

Exemple de consulta simple

Mostrar els codis, nom i província de les poblacions existents en la base de dades.

Aquest és un clar exemple de les consultes més simples: cal indicar les columnes que es volen visualitzar i la taula des d'on es volen visualitzar.

```
SELECT codi_pob, poblacio, provincia
FROM poblacions;
```

Exemple d'incorporació de càlculs en sentències SELECT

Mostrar codi, títol, data d'edició i preu –en pessetes– dels productes enregistrats en la base de dades, tenint en compte que els preus enregistrats en la base de dades estan en euros.

En aquest cas s'obté la columna `preu` en pessetes sobre la base d'un càlcul en el qual intervé una de les columnes de la taula `productes`.

```
SELECT codi_producte, titol, data_edicio, preu*166.386
FROM productes;
```

En l'execució d'aquesta consulta podem comprovar el comportament visual de les columnes de tipus DATE.

- En la clàusula `SELECT` es pot utilitzar un asterisc per indicar que es volen totes les columnes de les taules seleccionades en la clàusula `FROM`.

Exemple d'utilització d'asterisc

Mostrar tota la informació existent sobre els nostres amics.

```
select * from amics;
```

- El llenguatge SQL utilitza els noms reals de les columnes com a títols en la presentació del resultat i permet donar un nom alternatiu a cada columna, és a dir, donar un **àlies** a cada columna. Per aconseguir-ho, cal escriure l'àlies tancat entre dobles cometes i després de la corresponent columna i abans de la coma que separa la següent columna.

Exemple d'indicació explícita dels títols de les columnes

Mostrar codi, títol i preus en euros i en pessetes utilitzant com a títols de les columnes: "Codi", "Títol", "Preu en Ptes." i "Preu en Eur.".

```
SELECT codi_produpte "Codi", titol "Títol",
       preu "Preu en Eur.", preu*166.386 "Preu en Ptes."
FROM productes;
```

- La clàusula `FROM` pot fer referència a taules d'una altra base de dades. Llavors la taula s'indica com a: `<nom_esquema>.<nom_taula>`.
- El llenguatge SQL efectua el producte cartesià de totes les taules que troba en la clàusula `FROM`. En aquest cas, si hi ha columnes amb el mateix nom en diferents taules i hem de referir-nos-hi, utilitzem la nomenclatura anterior `<nom_taula>.<nom_columna>`. I fins i tot utilitzem `<nom_esquema>.<nom_taula>.<nom_columna>` per accedir a una columna d'una taula d'una altra base de dades.
- El llenguatge SQL permet definir **àlies** per a una taula. Per aconseguir-ho, cal escriure l'àlies en la clàusula `FROM` després del nom de la taula i abans de la coma que separa la següent taula.

Exemple d'accés a taules d'altres bases de dades

Tenint activada la base de dades `musica`, mostrar els usuaris donats d'alta en el SGBD.

La informació que se'ns demana és en la taula `user` de la base de dades `mysql` que es crea en el procés d'instal·lació de MySQL. Aquesta base de dades enregistra informació sobre usuaris i privilegis d'aquests usuaris. L'usuari administrador té accés a totes les informacions emmagatzemades en les taules de `mysql`.

La taula `user` conté molta informació, però visualitzarem únicament les columnes `host`, `user` i `password`.

```
select host, user, password from mysql.user;
```

Observem que si no hi hem afegit encara cap usuari des de la instal·lació del SGBD, la informació que ens dóna (execució des de la consola `mysql`) és:

```
+-----+-----+
| host | user | password |
+-----+-----+
| localhost | root |          |
+-----+-----+
1 row in set (0.00 sec)
```

És a dir, el nostre SGBD té un únic usuari de nom `root` que es pot connectar únicament des de la mateixa màquina que té el SGBD instal·lat (`localhost`) i no té contrasenya assignada. La gestió d'usuaris és una tasca administrativa en la base de dades.

Exemples de producte cartesià de varíes taules i utilització d'àlies

Mostrar totes les combinacions possibles dels diferents formats amb els diferents suports.

Es tracta d'efectuar el producte cartesià de les taules `suports` i `formats`.

```
select * from suports, formats;
```

Aquesta sentència mostra totes les columnes de les dues taules. Si només volem visualitzar la descripció del suport i la descripció del format haurem d'explicitar aquestes columnes a la clàusula `SELECT`.

```
select formats.descripcio, suports.descripcio
from formats, suports;
```

Podem, també, utilitzar àlies per a les taules i títols més entenedors per a les columnes (ja que en la darrera sentència ambdues columnes tenien el mateix nom):

```
select f.descripcio "Format", s.descripcio "Suport"
from formats f, suports s;
```

2.3.2. Clàusula WHERE

La clàusula **WHERE** permet establir els criteris de cerca sobre les files generades per la clàusula **FROM**.

Aquesta clàusula s'afegeix darrere de la clàusula **FROM**:

```
SELECT <expressió/columna>, <expressió/columna>, ...
FROM <taula>, <taula>, ...
WHERE <condició_de_recerca>;
```

La complexitat de la clàusula **WHERE** és pràcticament il·limitada gràcies a l'abundància d'operadors (aritmètics, lògics i de comparació) disponibles per efectuar operacions.

1) Operadors aritmètics

Són els típics operadors **+**, **-**, *****, **/** utilitzables per formar expressions amb constants, valors de columnes i funcions de valors de columnes.

També tenim l'operador **DIV** per a la divisió entera i l'operador **MOD** o **%** per al mòdul.

Exemple de divisió entera

La divisió entera entre dos nombres enters és el quocient enter de la divisió (sense baixar decimals), mentre que el mòdul entre dos nombres enters és el residu de la divisió entera. Exemples d'això són:

```
234 MOD 10 = 4
234 DIV 10 = 23
234 % 10 = 4
```

2) Operadors de comparació

Disposem de diferents operadors per efectuar comparacions:

- Els típics operadors **=** (igualtat), **!=** o **<>** (desigualtat), **>** (major que), **<** (menor que), **>=** (major o igual que), **<=** (menor o igual que) per efectuar comparacions entre dades de les quals s'obté un resultat lògic: cert o fals.

- L'operador [NOT] LIKE serveix per comparar una cadena (part esquerra de l'operador) amb una cadena patró (part dreta de l'operador) i pot contenir els següents caràcters especials:

% per indicar qualsevol cadena de zero o més caràcters.
 _ per indicar qualsevol caràcter.

Així:

LIKE 'Torres'	Compara amb la cadena 'Torres'.
LIKE 'Torr%'	Compara amb qualsevol cadena iniciada per 'Torr'.
LIKE '%S%	Compara amb tota cadena que contingui una 'S'.
LIKE '_o%	Compara amb qualsevol cadena que tingui una 'o' per segon caràcter.
LIKE '__'	Compara amb qualsevol cadena de dos caràcters.

- Un últim conjunt d'operadors de comparació:

[NOT] BETWEEN <valor_1> AND <valor_2>

que permet efectuar la comparació entre dos valors.

[NOT] IN (llista_valors)

que permet comparar amb una llista de valors.

IS [NOT] NULL

que permet reconèixer si estem davant d'un valor NULL.

<comparador genèric> ANY (llista_valors_de_SELECT)
 que permet efectuar una comparació genèrica (=, <>, !=, >, <, >=, <=) amb **qualsevol** dels valors de la dreta.

<comparador genèric> ALL (llista_valors_de_SELECT)
 que permet efectuar una comparació genèrica (=, <>, !=, >, <, >=, <=) amb **tots** els valors de la dreta.

Observem que: =ANY és equivalent a IN
 !=ALL és equivalent a NOT IN

Una llista de valors es pot construir a partir de (valor1, valor2, valor3, ...) o a partir d'una consulta SELECT (anomenada *subconsulta* perquè és una consulta dins una altra consulta). En MySQL els operadors ALL i ANY només poden anar seguits d'una llista de valors construïda a partir d'una subconsulta, però en altres SGBD seria possible utilitzar-los seguits d'una llista de valors indicats explícitament.

3) Operadors lògics

Les operacions lògiques són aquelles que s'executen sobre valors lògics (cert i/o fals) per tal d'aconseguir un altre valor lòtic.

MySQL facilita els quatre operadors lògics següents:

- **Negació** (indicada amb el prefix NOT o !), que canvia el valor de l'operand.
- **Conjunció** (indicada amb l'operador AND o && entre els dos operands), que pren per resultat el valor cert si i només si els dos operands tenen el valor cert i pren el valor fals en qualsevol altre cas.
- **Disjunció no exclusiva** (indicada amb l'operador OR o || entre els dos operands), que pren per resultat el valor fals si i només si els dos operands tenen el valor fals i pren el valor cert en qualsevol altre cas.
- **Disjunció exclusiva** (indicada amb l'operador XOR entre els dos operands), que pren per resultat el valor cert si i només si un únic dels dos operands té el valor cert i pren el valor fals en qualsevol altre cas.

Per entendre millor el comportament dels operadors lògics ens podem ajudar de les **taules de veritat**. No són altra cosa que un procés que ens permet esbrinar, amb claredat i fiabilitat, tots els possibles resultats d'una operació lògica a partir dels valors dels operands. Això és factible perquè no hi ha un gran nombre de valors inicials possibles. Vegem-ho.

Suposem que tenim dos valors lògics, A i B, els quals volem operar amb les operacions binàries *conjunció* i *disjunció*. A i B només poden tenir dos valors; per tant, la combinació de les dues dades només pot considerar quatre possibles situacions, és a dir, un nombre petit de situacions fàcilment representable com es veu en la taula 9.

Taula 9. Taules de veritat per a les operacions lògiques and, or i xor.

A	B	A and B	A or B	A xor B
cert	cert	cert	cert	fals
cert	fals	fals	cert	cert
fals	cert	fals	cert	cert
fals	fals	fals	fals	fals

Per al cas de la *negació* també podem utilitzar una taula de veritat, però en aquest cas, s'aplica a una única dada lògica ja que la negació és una operació que s'aplica sobre un únic operand (vegeu la taula 10).

Taula 10. Taula de veritat per a la negació.

A	no A
cert	fals
fals	cert

Exemple d'utilització de comparacions en clàusula WHERE

Mostrar els productes (codi, títol, preu) que tenen un preu superior als 20 €.

```
select codi_producte, titol, preu
from productes
where preu>20;
```

Exemple de comparacions de dades de tipus temporal.

Mostrar els productes (codi, títol, data d'edició) editats a partir de l'any 2003.

```
select codi_producte, titol, data_edicio
from productes
where data_edicio>="2003-01-01";
```

Cada SGBD té la seva pròpia forma de tractar les comparacions amb dades de tipus temporal i en aquest exemple veiem com efectuar la comparació en MySQL.

A tall d'exemple, la condició de l'anterior clàusula WHERE en altres SGBD seria:

data_edicio>= to_date ("01-01-2003", "dd-mm-yyyy") en el SGBD Oracle.
data_edicio>= #01-01-2003# en el SGBD MS Access.

Exemple d'utilització de l'operador lògic and en clàusula WHERE

Mostrar els productes resultants de la intersecció dels dos darrers exemples, és a dir, productes que tenen un preu superior als 20 _ i que han estat editats a partir de l'any 2003.

```
select codi_producte, titol, preu
from productes
where preu>20
and data_edicio>="2003-01-01";
```

Observem que utilitzem l'operador and perquè volem que es compleixin les dues condicions simultàniament.

Exemple d'utilització de l'operador lògic or en clàusula WHERE

Mostrar els productes que tenen un preu superior als 20 _ o que han estat editats a partir de l'any 2003 (o les dues condicions).

```
select codi_producte, titol, preu
from productes
where preu>20
or data_edicio>="2003-01-01";
```

Utilitzem l'operador or perquè volem els productes que compleixin qualsevol de les dues condicions (o totes dues simultàniament).

Exemple d'utilització de l'operador lògic xor en clàusula WHERE

Mostrar els productes que, o tenen un preu superior als 20 _, o han estat editats a partir de l'any 2003 (només una de les dues condicions).

```
select codi_producte, titol, preu
from productes
where preu>20
xor data_edicio>="2003-01-01";
```

Observem que utilitzem l'operador `xor` perquè volem els productes que compleixin una i només una de les dues condicions.

Exemple d'utilització de l'operador between

Mostrar els productes que tenen un preu entre 15 € i 25 €.

```
select codi_producte, titol, preu
from productes
where preu >= 15 and preu <= 25;
```

Podem, però, utilitzar l'operador **BETWEEN**:

```
select codi_producte, titol, preu
from productes
where preu between 15 and 25;
```

Exemple d'utilització de l'operador in

Mostrar els amics de les poblacions 2 i 15.

```
select codi_amic, nom_cognoms
from amics
where codi_poblacio=2 or codi_poblacio=15;
```

Podem, però, utilitzar l'operador **IN**:

```
select codi_amic, nom_cognoms
from amics
where codi_poblacio in (2,15);
```

En molts SGBD també es podria utilitzar l'operador **=ANY**:

```
select codi_amic, nom_cognoms
from amics
where codi_poblacio = ANY (2,15);
```

Però en la versió 5.0.19 de MySQL això no és factible. Ara bé, “feta la llei, feta la trampa”, i podem utilitzar **=ANY** seguit d'una subconsulta:

```
select codi_amic, nom_cognoms
from amics
where codi_poblacio = ANY (select codi_pob
                           from poblacions
                           where codi_pob=2 or codi_pob=15);
```

Exemple d'utilització de l'operador not in

Mostrar els amics que no són de les poblacions 2 ni 15.

```
select codi_amic, nom_cognoms
from amics
where codi_poblacio<>2 and codi_poblacio<>15;
```

Podem, però, utilitzar l'operador **NOT IN**:

```
select codi_amic, nom_cognoms
from amics
where codi_poblacio not in (2,15);
```

En molts SGBD també es podria utilitzar l'operador **<>ALL**:

```
select codi_amic, nom_cognoms
from amics
```

```
where codi_poblacio <>ALL (2,15);
```

Però en la versió 5.0.19 de MySQL això no és factible, i de forma similar a =ANY podem utilitzar <>ALL seguit d'una subconsulta:

```
select codi_amic, nom_cognoms
from amics
where codi_poblacio <>ALL (select codi_pob
    from poblacions
    where codi_pob=2 or codi_pob=15);
```

3. Llenguatge SQL. Funcions incorporades.

Resultats ordenats

La correcta utilització d'operadors aritmètics, lògics i de comparació en la clàusula WHERE de la sentència SELECT faciliten una gran potència d'obtenció de dades. Però el llenguatge SQL no s'hi conforma i aporta encara més recursos per tal d'augmentar les possibilitats d'obtenció de dades: funcions incorporades i possibilitats d'ordenació.

3.1. Taula dual

Alguns SGBD incorporen una taula fictícia per efectuar càlculs independents d'alguna taula de la base de dades aprofitant la potència de la sentència SELECT. En aquest cas la sintaxi emprada és:

```
select expressió/variable_sistema,... from <taula_ficticia>;
```

MySQL incorpora també aquesta taula fictícia anomenada dual, però la sintaxi SQL de MySQL permet no indicar la clàusula FROM.

Exemple d'utilització de la taula dual

Mostrar la data i l'hora del sistema.

```
select current_date, current_time from dual;
```

o sense explicitar la taula dual:

```
select current_date, current_time;
```

En aquest exemple hem utilitzat dues variables del sistema que contenen en tot moment la data i l'hora actuals en el servidor MySQL. La majoria de SGBD incorporen variables de sistema similars (no tenen per què coincidir en el nom) i d'altres que ens poden donar informació important.

3.2. Sensibilitat a majúscules/minúscules en cadenes

Un dels punts complexos en la gestió de dades en els sistemes informàtics és la sensibilitat a majúscules/minúscules en cadenes, sia en les recerques d'informació o en processos d'ordenació i/o agrupació, ja que per al sistema informàtic una lletra majúscula i una lletra minúscula són caràcters diferents, però moltes vegades l'usuari que cerca informació, desitja que siguin considerats iguals.

Mostrem, per exemple, els amics el nom dels quals comença per *M*.

```
select nom_cognoms from amics where nom_cognoms like 'M%';
```

Aquesta instrucció mostra els amics tals que el seu nom comença per la lletra *M*. Observem que si haguéssim escrit la *M* en minúscula el resultat obtingut seria el mateix. Això és degut al fet que MySQL no és sensible a majúscules/minúscules (*no case sensitive*) i, per tant, a l'hora de cercar amics el nom dels quals comenci per la lletra *M*, és indiferent escriure:

```
where nom_cognoms like 'M%'
```

o

```
where nom_cognoms like 'm%'
```

Aquest funcionament no és idèntic en tots els SGBD i pot portar greus problemes de compatibilitat d'instruccions SQL en diferents SGBD.

MySQL permet indicar quines columnes de quines taules han de ser tractades com a *case sensitive* utilitzant l'opció `BINARY` en definir la columna. Tot i que encara no s'ha vist com crear les taules, sí que coneixem l'opció `BINARY` en els tipus de dades alfanumèriques.

Les columnes alfanumèriques de les taules de la base de dades `musica` no incorporen l'opció `BINARY`, per la qual cosa totes les comparacions, recerques i ordenacions que efectuem sobre aquestes taules en el seu estat inicial (sense l'opció `BINARY`) no seran sensibles a majúscules/minúscules.

Ens podem preguntar si en MySQL, donada una columna alfanumèrica sense l'atribut `BINARY`, és possible tractar-la com si fos `BINARY`. La resposta és afirmativa: utilitzant l'operador `BINARY` davant el nom de la columna. És a dir, donada una columna alfanumèrica, si en utilitzar-la en una sentència SQL la precedim de l'operador `BINARY`, el seu comportament passa a ser *case sensitive*. Aquest operador es pot utilitzar davant de columnes alfanumèriques i també davant cadenes constants.

Així, per exemple,

```
select nom_cognoms from amics where nom_cognoms like binary 'M%';
```

mostrarà els amics tals que el seu nom comença per *M* en majúscula.

Case sensitive

En informàtica s'utilitza aquest terme per indicar que les operacions amb dades alfanumèriques (comparacions, recerques, ordenacions) diferencien els caràcters en majúscula dels caràcters en minúscula.

Sensibilitat a majúscules/minúscules en el SGBD Oracle

A tall d'exemple, podem comentar que les diferents versions aparegudes del SGBD Oracle han estat sempre *case sensitive* fins a la versió 10, en la qual es pot configurar el funcionament del SGBD com a *case sensitive* o *no case sensitive*.

Cal tenir present que per a MySQL la comparació de cadenes amb l'operador = dóna resultat cert si les dues cadenes (eliminant els espais per la dreta) són iguals. És a dir:

```
select 'x ' = 'x ' ;
```

té resultat cert, mentre que

```
select 'x ' like 'x ' ;
```

té resultat fals. En canvi, si utilitzem l'operador BINARY el comportament és molt diferent:

```
select binary 'x ' = binary 'x ' ;
```

té resultat fals.

Així, doncs, ja coneixem com efectuar comparacions en MySQL, però en altres SGBD haurem d'esbrinar el comportament que facilita. En cas de SGBD que sempre actuïn de forma *case sensitive* (Oracle fins a les versions 9.x), si en algun moment no hem de distingir entre majúscules i minúscules haurem d'utilitzar funcions de conversió a majúscules (upper()) o a minúscules (lower()). Així, si volguéssim assegurar que estem agafant tots els amics el nom dels quals comença per M o m, podríem fer:

```
select nom_cognoms from amics
where upper(nom_cognoms) like 'M%';
```

És clar que també hauríem pogut escriure:

```
select nom_cognoms from amics
where nom_cognoms like 'M%' or nom_cognoms like 'm%';
```

Les funcions...

... són, en els llenguatges informàtics, similars a les funcions estudiades en matemàtiques: són càlculs que s'efectuen a partir d'unes dades inicials (indicades entre els parèntesis que accompanyen el nom de la funció) per tal d'assolir un resultat final.

En l'apartat "Funcions incorporades per MySQL" es treballa amb les funcions que facilita el llenguatge SQL de MySQL.

Exemple de comparació de cadenes i utilització del comodí %

Mostrar els amics que tenen alguna R majúscula en el seu cognom.

En MySQL una solució seria:

```
select codi_amic, nom_cognoms
from amics
where nom_cognoms like binary '%R%';
```

En SGBD que actuïn sempre en mode *case sensitive* n'hi hauria prou amb:

```
select codi_amic, nom_cognoms
from amics
where nom_cognoms like '%R%';
```

Exemple de comparació de cadenes i utilització del comodí _

Mostrar els amics que no tenen la R (ni majúscula ni minúscula) com a tercera lletra del seu nom.

En MySQL una solució seria:

```
select codi_amic, nom_cognoms
from amics
where nom_cognoms not like '__R%';
```

En canvi, en SGBD que actuïn sempre en mode *case sensitive*:

```
select codi_amic, nom_cognoms
from amics
where upper(nom_cognoms) not like '__R%';
```

Exemple de comparació de cadenes

Mostrar el codi i la data d'edició d'un producte anomenat La Macarena.

En MySQL, tenint en compte que la columna `titol` no és `BINARY`, podem efectuar la comparació escrivint 'La Macarena' de qualsevol manera pel que fa a les majúscules i minúscules:

```
select codi_producte, data_edicio
from productes
where titol='La Macarena';
```

Ara bé, si la columna `titol` hagués estat `BINARY` o en un SGBD amb funcionament *case sensitive*, per assegurar-nos de trobar el producte, hauríem de posar:

```
select codi_producte, data_edicio
from productes
where upper(titol)='LA MACARENA';
```

Com cercar cadenes contenint els caràcters _ o %

I si es vol cercar alguna cadena que contingui els caràcters `_` o `%`? En aquest cas hem de poder distingir el caràcter `_` com a caràcter comodí de cerca del caràcter `_` com a caràcter que es vol cercar dins la cadena. Per aconseguir-ho utilitzarem la següent sintaxi de l'operador `LIKE`:

```
LIKE cadena ESCAPE 'caràcter'
```

El caràcter que segueix la paraula `ESCAPE` s'utilitza per precedir els caràcters `_` o `%` quan es volen cercar dins la cadena.

Així, per mostrar codi i descripció dels títols que tenen algun caràcter `_` en la seva descripció caldria fer:

```
select codi_titol, descripcio
from titols
where descripcio like '%@_%' escape '@';
```

En aquest cas el caràcter d'escapament `@`, en utilitzar-lo com a caràcter precedent del `_` en la cadena que acompaña l'operador `LIKE`, fa que el resultat sigui cert per als títols que tenen per descripció qualsevol nombre de caràcters (primer `%`) seguit del caràcter `_` i seguit de qualsevol nombre de caràcters (segon `%`).

Es pot utilitzar qualsevol caràcter com a caràcter `ESCAPE`. Si precisament es necessita cercar el caràcter `ESCAPE`, s'escriu dues vegades. Així, per exemple,

```
select codi_titol, descripcio
from titols
where descripcio like '%&%' escape '&';
```

mostra tots els títols que tenen algun & dins la seva descripció. És clar que s'hauria obtingut el mateix resultat fent:

```
select codi_titol, descripcio
from titols
where descripcio like '%&%';
```

però la penúltima sentència és un exemple de com cercar el caràcter ESCAPE si és necessari.

3.3. Consulta de columnes BLOB

Les **columnes BLOB** permeten emmagatzemar informació de qualsevol tipologia i s'utilitzen, sobretot, per emmagatzemar-hi informació multimèdia.

La taula `productes` de la nostra base de dades incorpora la columna caràtula de tipus MEDIUMBLOB, pensada per enregistrar-hi la imatge de la caràtula de cada producte. En el seu estat inicial, la taula `productes` porta incorporada les caràtules d'un parell de productes.

Cal anar amb compte en les sentències SELECT sobre taules que tenen columnes BLOB, ja que no es pot visualitzar, via SELECT, la informació que contenen.

Si des de la consola mysql executem la sentència:

```
select * from productes where caratula is null;
```

visualitzarem totes les columnes de la taula `productes` i, fins i tot, la columna `caratula` sense cap valor (atès que hem seleccionat les files que no tenen valor per a aquesta columna).

Però si des de la consola mysql executem la sentència contrària:

```
select * from productes where caratula is not null;
```

el resultat consisteix a abocar per pantalla tots els caràcters binaris que corresponen a les imatges dels productes seleccionats i, evidentment, tot és inintel·ligible.

La conclusió és, per tant, que si estem utilitzant columnes BLOB per emmagatzemar informació no textual (imatges, so...) haurem d'anar amb compte d'incloure aquestes columnes en les sentències SELECT.

Per gestionar columnes BLOB mitjançant MySQL Query Browser, seguiu les indicacions del recurs de contingut "Gestió de columnes BLOB mitjançant MySQL Query Browse" que trobareu al web d'aquest crèdit.

La gestió de les columnes BLOB per emmagatzemar informació no textual s'acostuma a fer des d'aplicacions informàtiques que interactuen amb la base de dades. Així, per exemple, nosaltres utilitzarem MySQL Query Browser per gestionar les caràtules de la taula productes.

3.4. Funcions incorporades per MySQL

Els SGBD acostumen a incorporar funcions utilitzables des del llenguatge SQL. El llenguatge SQL per si mateix no incorpora funcions genèriques, sinó que únicament incorpora les anomenades *funcions d agrupament* relacionada amb la clàusula GROUP BY.

Les funcions es poden utilitzar dins d'expressions i actuen amb els valors de les columnes, variables o constants, en les clàusules SELECT, WHERE i ORDER BY. També és possible utilitzar funcions de funcions, és a dir, es permet la imbricació.

Vegem, a continuació, un recull de les principals funcions que facilita el SGBD MySQL (matemàtiques, de cadenes de caràcters i de gestió de moments temporals), tot i que no són totes les funcions de què disposem. Sempre caldrà consultar la documentació de MySQL.

1) Funcions matemàtiques

La taula 11 presenta un recull de funcions matemàtiques facilitades pel SGBD MySQL molt emprades en la confecció de sentències SQL.

Taula 11. Principals funcions matemàtiques facilitades pel SGBD MySQL

Funció	Descripció	Exemples
ABS (n)	Retorna el valor absolut de n.	ABS(-10) retorna 10
CEIL (n) , CEILING (n)	Retorna el valor enter immediatament superior o igual a n.	CEIL(10.6) retorna 10
FLOOR (n)	Retorna el valor enter immediatament inferior o igual a n.	FLOOR(10.6) retorna 10
MOD (m, n)	Retorna el residu de la divisió entera entre m i n. És equivalent a l'operador MOD vist més amunt.	MOD(15,2) retorna 1
POWER (m, n) , POW (m, n)	Retorna el valor m elevat a la potència n.	POWER(4,2) retorna 16
ROUND (n [,m])	Retorna el valor n arrodonit a m decimals. Si m no existeix, se suposa zero. Si m és negatiu, l'arrodoniment de dígits s'efectua per l'esquerra del punt decimal.	ROUND(1.6724,1) retorna 1.7 ROUND(1.6724) retorna 2 ROUND(5462.67,-2) retorna 5500
SQRT (n)	Retorna l'arrel quadrada de n, que no pot ser negatiu.	SQRT(5) retorna 2.23606798
TRUNCATE (n [,m])	Retorna n truncat a m decimals. Si m no existeix, se suposa zero. Si m és negatiu, el truncament de dígits s'efectua per l'esquerra del punt decimal.	TRUNCATE(1.6724,1) retorna 1.6 TRUNCATE(1.6724) retorna 1 TRUNCATE(5462.67,-2) retorna 5400

En l'apartat "Agrupaments de files" s'estudia la clàusula GROUP BY.

Espais en blanc

La versió 5.0.19 de MySQL dóna error en executar certes funcions incorporades si es deixa algun espai entre el nom de la funció i el parèntesi d'obertura. Per tant, alerta amb aquest problema i no hi deixem l'espai en blanc.

Les funcions que es presenten a la taula 11 no són les úniques, també n'hi ha per a càculs trigonomètrics i logarítmics.

2) Funcions de cadenes de caràcters

La taula 12 presenta un recull de funcions de tractament de cadenes facilitades pel SGBD MySQL molt emprades en la confecció de sentències SQL.

Taula 12. Principals funcions de tractament de cadenes de caràcters facilitades pel SGBD MySQL

Funció	Descripció	Exemples
ASCII (cad)	Retorna el valor numèric del primer caràcter de la cadena. Retorna 0 si es tracta de la cadena buida i retorna NULL si es tracta de la cadena NULL.	ASCII('2') retorna 50
CONCAT(cad1, cad2)	Retorna la concatenació de les cadenes cad1 i cad2. Retorna NULL si algun argument és NULL.	CONCAT('Avui és','Diumenge') retorna 'Avui és Diumenge'
FORMAT(X, D)	Retorna el nombre X en una cadena amb un format similar a #,###,###.## arrodonit a D llocs decimals.	FORMAT(2321.423,2) retorna "2,321.42"
INSERT(cad, pos, lon, aux)	Retorna la cadena cad substituint subcadena a partir de la posició pos i de llargada lon amb el contingut de la cadena aux.	INSERT("Diumenge",3,2,"Hola") retorna "DiHolaenge"
INSTR(cad, subcad) LOCATE(subcad, cad[, n]) POSITION(subcad IN cad)	Retorna la posició de la primera ocurrència de subcad dins cad. Retorna 0 si no es troba subcad dins cad. A LOCATE, el paràmetre n permet indicar la posició a partir d'on cal cercar subcad dins cad.	INSTR("Diumenge", "me") retorna 4 INSTR("Diumenge", "ma") retorna 0 LOCATE("me", "Diumenge") retorna 4
LCASE(cad), LOWER(cad)	Retorna la cadena cad amb totes les lletres convertides a minúscules.	LOWER('Avui') retorna 'avui'
LEFT(cad, lon)	Retorna la subcadena de cad de llargada lon.	LEFT("Dimenge",4) retorna "Dium"
LENGTH(cad)	Retorna la longitud de la cadena cad.	LENGTH("Diumenge") retorna 8
LPAD(cad1, n[, cad2])	Retorna cad1 amb longitud n i justificada per la dreta. La cadena cad2 s'utilitza per omplir per l'esquerra.	LPAD('R',7,'xs') retorna 'xsxsxsR' LPAD('R',3,'Hola') retorna 'HoR'
LTRIM(cad)	Retorna cad sense espais per l'esquerra.	LTRIM(' Hola') retorna 'Hola'
MID(cad, pos, ll) SUBSTRING(cad, pos[, ll])	Retorna la subcadena de la cadena cad a partir de la posició pos i fins a ll caràcters. El valor de ll pot ser inferior a 1. El valor de pos pot ser negatiu i s'interpreta com la posició començant pel final.	SUBSTRING('Catalunya',3,3) retorna 'tal' SUBSTRING('Catalunya',-5,2) retorna 'lu' MID('Catalunya',3,3) retorna 'tal'
REPEAT(cad, n)	Repeteix la cadena cad tantes vegades com indica n.	REPEAT("la",3) retorna "lalala"
REPLACE(cad, t[, subst])	Retorna cad amb cada aparició de la cadena t substituïda per la cadena subst. Si no hi ha cadena substituïda, es procedeix a eliminar cada aparició de la cadena tros.	REPLACE('Alibaba', 'ba', 'je') retorna 'Alikeje' REPLACE('Alibaba', 'ba') retorna 'Ali'
REVERSE(cad)	Retorna la cadena cad invertida.	REVERSE("zxcv") retorna "vcxz"
RIGHT(cad, lon)	Retorna els darrers lon caràcters de cad.	LEFT("Dimenge",4) retorna "enge"
RPAD(cad1, n[, cad2])	Retorna cad1 amb longitud n i justificada per l'esquerra. La cadena cad2 s'utilitza per omplir per la dreta.	RPAD('R',7,'xs') retorna 'Rxsxsxs' RPAD('R',3,'Hola') retorna 'RHo'
RTRIM(cad)	Retorna la cadena sense els espais per la dreta.	RTRIM('Hola ') retorna 'Hola'

Funció	Descripció	Exemples
SPACE (n)	Retorna una cadena formada per n espais	SPACE(3) retorna ' '
TRIM (cad)	Elimina els espais per la dreta i per l'esquerra.	TRIM(' Hola ') retorna 'Hola'
UCASE (cad), UPPER (cad)	Retorna la cadena cad amb totes les lletres convertides a majúscules.	UPPER ('Avui') retorna 'AVUI'

3) Funcions de gestió de moments temporals (dates i hores)

Hi ha SGBD que incorporen els operadors + i – per al tractament de dates, de manera que:

- $d1 + n$, on $d1$ és data i n és un nombre natural, calcula la data posterior a $d1$ en n dies.
- $d1 - n$, on $d1$ és data i n és un nombre natural, calcula la data anterior a $d1$ en n dies.
- $d1 - d2$, on $d1$ i $d2$ són dates, calcula el nombre de dies entre $d1$ i $d2$.

Però el SGBD MySQL no facilita aquests tractaments i, per tant, haurem d'utilitzar forçosament les funcions incorporades per a la gestió de dates com es pot veure en la taula 13.

Taula 13. Principals funcions de tractament de dades temporals facilitades pel SGBD MySQL

Funció	Descripció	Exemples
DATE_ADD(d, INTERVAL n tipus)	Retorna la data d incrementada en n unitats indicades pel tipus (més avall hi ha la taula amb els tipus possibles).	DATE_ADD("2006-04-23", INTERVAL 10 DAY) retorna "2006-05-03"
DATE_SUB(d, INTERVAL n tipus)	Retorna la data d decrementada en n unitats indicades pel tipus (més avall hi ha la taula amb els tipus possibles).	DATE_SUB("2006-04-23", INTERVAL 1 YEAR) retorna "2005-04-23"
ADDDATE(d, INTERVAL n tipus) ADDDATE(d, dies)	Utilitzant INTERVAL en el segon argument és igual a la funció DATE_ADD. Afegeix dies a la data d.	ADDDATE("2006-04-23", 10) retorna "2006-05-03"
SUBDATE(d, INTERVAL n tipus) SUBDATE(d, dies)	Utilitzant INTERVAL en el segon argument és igual a la funció DATE_SUB. Resta dies a la data d.	SUBDATE("2006-04-23", 10) retorna "2006-04-13"
ADDTIME(expr1,expr2) SUBTIME(expr1,expr2)	Suma/Resta expr2 a expr1, on se suposa que expr1 és un dada de tipus TIME o DATETIME i expr1 és una dada de tipus TIME.	ADDTIME('2005-12-31 23:59:59.999999', '1 1:1:1.000002') retorna '2006-01-02 01:01:01.000001' doncs a les 23h59m59.999999s del dia 31/12/2005 hem sumat 1dia 1hora 1minut i 1.000002 segons i hem obtingut les 01h01m01.000001s del dia 2/1/2006
CURDATE() CURRENT_DATE() CURRENT_DATE	Retorna la data actual	Si CURDATE() retorna "2006-04-23" llavors CURDATE()+0 retorna 20060423
CURTIME() CURRENT_TIME() CURRENT_TIME	Retorna l'hora actual.	Si CURTIME() retorna "08:30:45" llavors CURTIME()+0 retorna 83045

Funció	Descripció	Exemples
CURRENT_TIMESTAMP() CURRENT_TIMESTAMP NOW() LOCALTIME() LOCALTIME LOCALTIMESTAMP() LOCALTIMESTAMP SYSDATE()	Retornen el moment temporal actual (data i hora).	NOW() pot retornar un valor com "2006-04-23 12:30:45" i llavors NOW()+0 retornaria 20060423123045
DATE(dt)	Retorna la data d'una dada DATETIME.	DATE("2006-04-23 12:30:45") retorna "2006-04-23"
DATEDIFF(d1, d2)	Retorna el nombre de dies entre d1 i d2.	DATEDIFF("2006-05-10", "2006-04-23") retorna 17
DATE_FORMAT(d, format)	Retorna la data com a cadena amb un determinat format (més avall hi ha la taula amb els formats possibles).	DATE_FORMAT("2006-05-10", "%d-%m-%Y") retorna "10-05-2006"
DAY(d) o DAYOFMONTH(d)	Retorna el dia del mes.	DAY("2006-05-10") retorna 10
DAYNAME(d)	Retorna el nom del dia de la setmana.	DAYNAME("2006-04-25") retorna Tuesday
DAYOFWEEK(d)	Retorna el dia numèric dins la setmana, tenint en compte que 1=Diumenge, 2=Dilluns,..., 7=Dissabte.	DAYOFWEEK("2006-04-25") retorna 3
DAYOFYEAR(d)	Retorna el dia numèric dins l'any.	DAYOFYEAR("2006-04-25") retorna 115
EXTRACT(tipus FROM d)	Extreu el tros de d segons indica tipus (més avall hi ha la taula amb els tipus possibles).	EXTRACT(YEAR_MONTH, "2006-04-25") retorna "200604"
HOUR(moment_temporal)	Retorna l'hora.	Si ara són les 7:25:40, HOUR(current_timestamp) retorna 7
LAST_DAY(d)	Retorna la data del darrer dia del mes al qual pertany d.	LAST_DAY("2008-02-15") retorna "2008-02-29"
MAKEDATE(any, dia_dins_any)	Retorna la data que correspon al dia indicat dins l'any.	MAKEDATE(2006, 115) retorna "2006-04-25"
MAKETIME(hora, minut, segon)	Retorna el moment temporal format per l'hora, el minut i el segon indicats.	MAKETIME(12, 25, 30) retorna "12:25:30"
MICROSECOND(moment_temporal)	Retorna el microsegon del moment temporal indicat.	MICROSECOND("12:00:00.123456") retorna 123456
MINUTE(moment_temporal)	Retorna el minut del moment temporal.	Si ara són les 7:25:40, MINUTE(current_timestamp) retorna 25
MONTH(d)	Retorna el número del mes.	MONTH("2006-04-25") retorna 4
MONTHNAME(d)	Retorna el nom del mes.	MONTHNAME("2006-04-25") retorna April
QUARTER(d)	Retorna el trimestre.	QUARTER("2006-04-25") retorna 2
SECOND(moment_temporal)	Retorna el segon del moment temporal.	Si ara són les 7:25:40, SECOND(current_timestamp) retorna 40
SEC_TO_TIME(segons)	Retorna l'argument segons el moment temporal.	SEC_TO_TIME(50000) retorna "13:53:20"
STR_TO_DATE(cad, format)	Funció inversa de DATE_FORMAT, i construeix una data a partir d'una cadena segons el format indicat (més avall hi ha la taula amb els formats possibles).	STR_TO_DATE("25/04/2006", "%d/%m/%Y") retorna la data "2006-04-25"
TIME(dt)	Retorna el moment temporal d'una dada de tipus data_temps.	TIME("2006-04-25 07:12:45") retorna "07:12:45"

Funció	Descripció	Exemples
TIMEDIFF(dt1,dt2)	Retorna el temps entre els dos moments dt1 i dt2.	TIMEDIFF("2006-04-25 01:45:23","2006-01-03 23:12:45") retorna 2666:32:38
TIMESTAMPDIFF(tipus,dt1,dt2)	Retorna la diferència en les unitats expressades pel tipus entre els dos moments temporals dt1 i dt2 (més avall hi ha la taula amb els tipus possibles).	TIMESTAMPDIFF(MONTH,"2006-04-25 01:45:23","2006-01-03 23:12:45") retorna -3
TIME_FORMAT(temp,format)	Similar a la funció DATE_FORMAT, però temp només pot correspondre a una expressió de temps (més avall hi ha la taula amb els formats possibles).	TIME_FORMAT("23:40:21","%r") retorna "11:40:21 PM"
TIME_TO_SEC(temp)	Inversa de la funció SEC_TO_TIME, retorna el temps en segons.	TIME_TO_SEC("13:53:20") retorna 50000
WEEKDAY(d)	Retorna el dia numèric de la setmana (0:Dilluns, 1:Dimarts,..., 6:Diumenge).	WEEKDAY("2006-04-25") retorna 1
WEEKOFYEAR(d)	Retorna el número de la setmana dins l'any, tenint en compte que la primera setmana és aquella que té més de 3 dies dins l'any.	WEEKOFYEAR("2005-04-26") retorna 17. El dia 1 de l'any 2005 va ser dissabte i la primera setmana del 2005 va començar el dia 3 de gener. WEEKOFYEAR("2004-04-26") retorna 18. El dia 1 de l'any 2004 va ser dijous i la primera setmana del 2004 va començar el dia 29 de desembre del 2003.
YEAR(d)	Retorna l'any de la data.	YEAR("2006-04-25") retorna 2006

Les funcions que es presenten a la taula 13 no són les úniques funcions per al tractament de moments temporals que facilita MySQL.

Referent a l'argument TIPUS que apareix a DATE_ADD, DATE_SUB, ADDDATE, SUBDATE i EXTRACT, cal tenir en compte que es pot utilitzar qualsevol dels tipus indicats en la taula 14.

Taula 14. Valors possibles per a l'argument TIPUS de les funcions DATE_ADD, DATE_SUB, ADDDATE, SUBDATE i EXTRACT facilitades pel SGBD MySQL

Valors possibles per a TIPUS	Significat	Format que es pot utilitzar
MICROSECOND	Microsegons	'Microsegons'
SECOND	Segons	'Segons'
MINUTE	Minuts	'Minuts'
HOUR	Hores	'Hores'
DAY	Dies	'Dies'
WEEK	Setmanes	'Setmanes'
MONTH	Mesos	'Mesos'
QUARTER	Trimestres	'Trimestres'
YEAR	Anys	'Anys'
SECOND_MICROSECOND	Segons amb microsegons	'Segons.Microsegons'
MINUTE_MICROSECOND	Minuts amb microsegons	'Minuts.Microsegons'
MINUTE_SECOND	Minuts amb segons	'Minuts:Segons'
HOUR_MICROSECOND	Hores amb microsegons	'Hores.Microsegons'

Valors possibles per a TIPUS	Significat	Format que es pot utilitzar
HOUR_SECOND	Hores-minuts-segons	'Hores:Minuts:Segons'
HOUR_MINUTE	Hores-minuts	'Hores:Minuts'
DAY_MICROSECOND	Dies amb microsegons	'Dies.Microsegons'
DAY_SECOND	Dies-hores-minuts-segons	'Dies Hores:Minuts:Segons'
DAY_MINUTE	Dies-hores-minuts	'Dies Hores:Minuts'
DAY_HOUR	Dies-hores	'Dies Hores'
YEAR_MONTH	Anys-mesos	'Anys Mesos'

Com s'ha dit, MySQL no facilita els operadors + i – per sumar i restar dies a dates. Bé, ara que ja hem vist els valors possibles per a l'especificador TIPUS, podem explicar que sí són possibles les següents operacions:

```
"2006-04-25" + INTERVAL 35 DAY calcula "2006-05-30"
```

```
"2006-04-25 15:30:45" + INTERVAL "10 5:10:25" DAY_SECOND
calcula "2006-05-05 20:41:10"
```

```
"2006-05-05 20:41:10" - INTERVAL "10 5:10:25" DAY_SECOND
calcula "2006-04-25 15:30:45"
```

Referent a l'argument FORMAT que apareix a DATE_FORMAT, cal tenir en compte que es pot utilitzar qualsevol dels especificadors indicats en la taula 15.

Taula 15. Especificadors a utilitzar en la funció FORMAT facilitada pel SGBD MySQL

Especificador	Descripció
%a	Nom abreviat del dia de la setmana (Sun..Sat)
%b	Nom abreviat del mes (Jan..Dec)
%C	Mes en numèric utilitzant els dígit necessaris (0..12)
%D	Dia numèric del mes amb sufix anglès (0th, 1st, 2nd, 3rd, ...)
%d	Dia numèric del mes utilitzant dos dígit (00..31)
%e	Dia numèric del mes utilitzant els dígit necessaris (0..31)
%f	Microsegons (000000..999999)
%H o %I	Hora en format 00-23 (00..23)
%h	Hora en format 01-12 (01..12)
%i	Minuts (00..59)
%j	Dia de l'any (001..366)
%k	Hora en format 0-23 (0..23)
%l	Hora en format 1-12 (1..12)
%M	Nom del mes (January..December)
%m	Mes en numèric utilitzant dos dígit (00..12)

Especificador	Descripció
%p	AM (matí) o PM (tarda)
%r	Temps en format 12 hores (hh:mm:ss seguit per AM o PM)
%S o %s	Segons (00..59)
%T	Temps en format 24 hores (hh:mm:ss)
%U	Setmana dins l'any (00..53), considerant que el diumenge és el primer dia de la setmana.
%u	Setmana dins l'any (00..53), considerant que el dilluns és el primer dia de la setmana.
%V	Setmana dins l'any (00..53), considerant que el diumenge és el primer dia de la setmana, utilitzat amb %X.
%v	Setmana dins l'any (00..53), considerant que el dilluns és el primer dia de la setmana, utilitzat amb %x.
%W	Nom del dia de la setmana (Sunday..Saturday).
%w	Número de dia dins la setmana (0=Sunday..6=Saturday).
%X	Any per la setmana, on diumenge és el primer dia de la setmana, utilitzat amb %V.
%x	Any per la setmana, on dilluns és el primer dia de la setmana, utilitzat amb %v.
%Y	Any en 4 dígitos.
%y	Any en 2 dígitos.
%%	Un caràcter %.
%x	Un caràcter x per a qualsevol x que no ha sortit més amunt.

Exemple d'utilització de la funció datediff

Mostrar l'antiguitat en dies que té cada producte.

Per poder efectuar aquesta consulta utilitzem la variable del sistema `current_date` per saber la data actual i ens cal calcular els dies que hi ha entre aquesta data i la columna `data_edicio` de la taula `productes`.

```
select codi_producte, titol, data_edicio, current_date,
       datediff(current_date, data_edicio)
from productes;
```

En aquesta sentència hem indicat que es mostrin les columnes `data_edicio` i `current_date` (variable del sistema) per poder comprovar, si voleu, que els càlculs en la darrera columna són correctes, però podem no visualitzar-les (és a dir, no és necessari mostrar-les per poder efectuar el càlcul). Per tant, hauríem pogut escriure:

```
select codi_producte "Codi", titol "Títol",
       datediff(current_date, data_edicio) "Dies antiguitat"
from productes;
```

Ara bé, molt de compte a utilitzar en MySQL una sentència com:

```
select codi_producte, titol, current_date - data_edicio
from productes;
```

ja que el càlcul que efectua `current_date - data_edicio` no és altra cosa que la resta entre els valors numèrics `yyyymmdd` de `current_date` i `yyyymmdd` de `data_edicio`. És a dir, si avui és 15/05/2006 i tenim un producte que té per `data_edicio` el 8/9/2003, el càlcul `current_date - data_edicio` donaria 29606, resultat de $20060515 - 20060908$.

En alguns SGBD és possible restar dates per obtenir els dies que hi ha entre elles (per exemple Oracle), però això no és possible en MySQL.

3.5. Clàusula ORDER BY

La clàusula `SELECT` permet decidir quines columnes seleccionar del producte cartesià de les taules especificades en la clàusula `FROM` i la clàusula `WHERE` en filtra les files corresponents. No es pot assegurar, però, l'ordre en què el SGBD facilitarà el resultat.

La clàusula ORDER BY permet especificar el criteri de classificació del resultat de la consulta i s'afegeix darrere de la clàusula `WHERE` si n'hi ha:

```
SELECT <expressió/columna>, <expressió/columna>, ...
FROM <taula>, <taula>, ...
WHERE <condició_de_recerca>
ORDER BY <expressió/columna> [ASC/DESC],
<expr/col>, [ASC/DESC], ...;
```

Com es pot observar, la clàusula `ORDER BY` permet ordenar la sortida segons diferents expressions i/o columnes, que han de ser calculables a partir dels valors de les columnes de les taules de la clàusula `FROM` encara que no apareguin en les columnes de la clàusula `SELECT`.

Les expressions i/o columnes de la clàusula `ORDER BY` que apareixen en la clàusula `SELECT` es poden referenciar pel nombre ordinal de la posició que ocupen en la clàusula `SELECT` en lloc d'escriure el seu nom.

El criteri d'ordenació depèn del tipus de dada de l'expressió o columna i, per tant, podrà ser numèric o lexicogràfic.

Quan hi ha més d'un criteri d'ordenació (diverses expressions i/o columnes), s'utilitzen d'esquerra a dreta.

La seqüència d'ordenació per a cada criteri és **ascendent** per defecte. Es pot, però, especificar que la seqüència d'ordenació per a un criteri sigui **descendent** posant la partícula `DESC` a continuació del corresponent criteri. També es pot especificar la partícula `ASC` per indicar una seqüència d'ordenació ascendent, però és innecessari perquè com hem dit és la seqüència d'ordenació per defecte.

Exemple d'utilització de clàusula order by

Mostrar els codis, títols i preus dels productes ordenats de forma ascendent pel seu preu i ordenats pel títol quan tinguin el mateix preu.

```
select codi_producte, titol, preu
from productes
order by preu, titol;
```

O també referenciant el número de columna en lloc del seu nom:

```
select codi_producte, titol, preu
from productes
order by 3, 2;
```

O també, si algunes de les columnes de la clàusula SELECT tenen àlies definits, aquests es poden utilitzar en els criteris d'ordenació:

```
select codi_producte "Codi", titol "Titol", preu "PVP"
from productes
order by PVP, Titol;
```

Exemple d'utilització de funcions en la clàusula order by

Mostrar el codi i el títol dels productes ordenats de forma descendente per la longitud del seu títol.

```
select codi_producte, titol
from productes
order by length(titol) DESC;
```

3.6. Opció DISTINCT

La clàusula SELECT permet decidir quines columnes seleccionar del producte cartesià de les taules especificades en la clàusula FROM i la clàusula WHERE en filtra els files corresponents. El resultat, però, pot tenir files repetides, per a les quals pot interessar tenir només un exemplar.

L'opció DISTINCT, si acompaña la clàusula SELECT, permet especificar que es vol un únic exemplar per a les files repetides:

```
SELECT DISTINCT <expressió/columna>, <expressió/columna>, ...
FROM <taula>, <taula>, ...
WHERE <condició_de_recerca>
ORDER BY <expressió/columna> [ASC/DESC],
<expressió/columna>, [ASC/DESC], ...;
```

La utilització de l'opció DISTINCT implica que el sistema de gestió de bases de dades relacionals (SGBDR) executi obligatòriament una ORDER BY sobre totes les columnes seleccionades (encara que no s'especifiqui la clàusula ORDER BY), fet que implica un cost d'execució addicional. Per tant, l'opció DISTINCT caldria utilitzar-la en cas que hi pugui haver files repetides i interessi un únic exemplar i s'hauria d'evitar quan es tingués la seguretat que no hi pot haver files repetides.

Exemple d'utilització de l'opció distinct en la clàusula select

Mostrar els codis dels autors per als quals tenim algun producte.

Per obtenir aquesta informació hem de partir de la taula productes. No es pot efectuar sobre la taula autors, ja que hi podria haver algun autor introduït en la base de dades sense cap producte. Si fem:

```
select autor from productes;
```

obtindrem els codis de tots els autors, tants com productes hi hagi en la taula. I, evidentment, si un autor ho és de n productes, apareixerà n vegades. Per evitar que un mateix autor aparegui diverses vegades, utilitzarem l'opció DISTINCT:

```
select distinct autor from productes;
```

4. Llenguatge SQL. Consultes complexes

El llenguatge SQL es veu àmpliament potenciat amb la possibilitat d'efectuar consultes complexes que continguin agrupaments de files (per poder efectuar càlculs sobre els grups –comptatge, sumes, càlcul del màxim i del mínim, etc.), combinacions entre diferents taules (per poder relacionar informació emmagatzemada en diferents taules) i subconsultes imbricades (per poder utilitzar informació resultant d'una consulta com a base per obtenir informació en altres consultes).

4.1. Agrupaments de files

La clàusula `SELECT` permet decidir quines columnes seleccionar del producte cartesià de les taules especificades en la clàusula `FROM`, la clàusula `WHERE` en filtra les files corresponents i la clàusula `ORDER BY` en permet especificar un ordre de visualització. Cap d'aquestes clàusules permet agrupar els resultats segons algun criteri per a poder efectuar càlculs sobre els grups assolits.

La clàusula `GROUP BY` permet agrupar les files resultants de les clàusules `SELECT`, `FROM` i `WHERE` segons una o diverses de les columnes seleccionades.

La clàusula `HAVING` permet especificar condicions de filtratge sobre els grups assolits per la clàusula `GROUP BY`.

La sintaxi d'aquestes clàusules és:

```
SELECT [distinct] <expressió/columna>, <expressió/columna>,...
FROM <taula>, <taula>,...
WHERE <condició_de_recerca>
GROUP BY <àlias/columna>, <àlias/columna>,...
HAVING <condició_sobre_grups>
ORDER BY <expressió/columna> [ASC/DESC], <expressió/columna> [ASC/DESC],...;
```

En les sentències `SELECT` d'agrupament de files es poden utilitzar les funcions d'agrupament que es veuen en la taula 16.

Les funcions d'agrupament `AVG`, `MAX`, `MIN`, `SUM` i `COUNT` es poden utilitzar amb les opcions `DISTINCT` en el seu interior per comptabilitzar només els valors diferents.

Taula 16. Funcions d'agrupament que es poden fer servir en les sentències SELECT d'agrupament de files

Funció	Descripció	Exemples
AVG (n)	Retorna el valor mitjà de la columna n i ignora els valors nuls.	AVG (preu) (sobre la taula productes) retorna el salari mitjà de tots els productes seleccionats que tenen preu (els nuls s'ignoren). Retorna NUL si no hi ha cap registre seleccionat.
COUNT ([* expr])	Retorna el nombre de vegades que expr evalua alguna dada amb valor no nul. L'opció * comptabilitza totes les files seleccionades.	COUNT (codi_producte) (sobre la taula productes) compta quants productes hi ha en la taula.
MAX (expr)	Retorna el valor màxim de expr.	MAX (preu) retorna el preu més alt.
MIN (expr)	Retorna el valor mínim de expr.	MIN (preu) retorna el preu més baix.
STDDEV (expr)	Retorna la desviació típica de expr sense tenir en compte els valors nuls.	STDDEV (preu) retorna la desviació típica dels preus.
SUM (expr)	Retorna la suma dels valors de expr sense tenir en compte els valors nuls.	SUM (preu) retorna la suma de tots els preus.
VARIANCE (expr)	Retorna la variància de expr sense tenir en compte els valors nuls.	VARIANCE (preus) retorna la variància dels preus.

Una sentència **SELECT** és considera una sentència de selecció de conjunts quan apareix la clàusula **GROUP BY** o la clàusula **HAVING** o una funció d'agrupament, és a dir, una sentència **SELECT** pot ser sentència de selecció de conjunts encara que no hi hagi clàusula **GROUP BY**, cas en què es considera que hi ha un únic conjunt format per totes les files seleccionades.

Stddev i variància...

... són dos conceptes utilitzats en estadística. Heu de saber que SQL facilita la possibilitat de calcular-los, però no entrarem a estudiar-los.

Les columnes i/o expressions que no són funcions d'agrupament i que apareixen en una clàusula **SELECT** d'una sentència de selecció de conjunts han d'aparèixer obligatòriament en la clàusula **GROUP BY** de la sentència. Ara bé, no totes les columnes i expressions de la clàusula **GROUP BY** han d'aparèixer en la clàusula **SELECT**.

Exemple d'utilització de la funció d'agrupament count() sobre tota la consulta

Comptar quants productes hi ha en la base de dades.

```
select count(*) "Quants productes" from productes;
```

Exemple d'utilització de la funció d'agrupament count() amb l'opció distinct

Mostrar quants autors hi ha que tinguin productes en la base de dades.

Aquesta informació la cercarem en la taula **productes** i no pas en la taula **autors**, ja que podem tenir autors en la base de dades sense cap producte introduït.

```
select count(distinct autor) "Quants autors amb productes"
from productes;
```

Exemple d'utilització de la funció d'agrupament count() sobre una consulta amb grups

Mostrar quants productes hi ha de cada tipus de suport.

Igualment cercarem aquesta informació en la taula **productes**.

```
select suport "Suport", count(*) "Quants productes"
from productes
group by suport;
```

Exemple d'utilització de la funció d'agrupament max()

Mostrar els suports per als quals hi ha productes en la base de dades, amb el preu de producte més alt.

La informació ens cal cercar-la en la taula productes:

```
select suport "Suport", max(preu) "Preu màxim"
from productes
group by suport;
```

Exemple de coexistència de clàusules group by i order by

Mostrar els suports per als quals hi ha productes en la base de dades, amb el preu de producte més alt, i ordenada pel màxim dels preus.

```
select suport "Suport", max(preu) "Preu màxim"
from productes
group by suport
order by "Preu màxim";
```

Exemple d'agrupaments sobre el contingut de varis camps

Mostrar quants productes hi ha de cada tipus de suport per a cada autor que tingui productes en la base de dades.

```
select autor "Autor", suport "Suport", count(*)
from productes
group by 1,2;
```

Exemple de coexistència de clàusules where i group by

Mostrar quants productes hi ha de cada tipus de suport per a l'autor de codi 303.

```
select autor "Autor", suport "Suport", count(*)
from productes
where autor=303
group by 1,2;
```

Exemple d'utilització de clàusula having

Mostrar el nombre de productes que hi ha de cada tipus de suport per als suports que tenen més de deu productes.

```
select suport "Suport", count(*) "Quants productes"
from productes
group by suport
having count(*) > 10;
```

4.2. Combinacions entre taules

La clàusula `FROM` efectua el producte cartesià de totes les taules que apareixen a la clàusula. La majoria de vegades no ens interessarà el producte cartesià, sinó únicament un subconjunt d'aquest. Podem aconseguir-ho efectuant filtres sobre les files que obté el producte cartesià o aplicant combinacions `JOIN`.

1) Filtres sobre les files del producte cartesià

Es tracta d'utilitzar la clàusula `WHERE` per filtrar files del producte cartesià.

Exemple d'utilització de clàusula WHERE per a filtrar files del producte cartesià

Mostrar els amics, ordenats alfabèticament, juntament amb la descripció de la seva població.

Tenim clar que hem d'anar a cercar els amics a la taula `amics`, però cada amic està陪伴at del codi de la població i nosaltres volem saber el nom de la població, informació que és en la taula `poblacions`. Per aquest motiu haurem de posar les dues taules en la clàusula `FROM`, fet que provocarà que MySQL en calculi el producte cartesià (és a dir, totes les files de la primera taula per a totes les files de la segona taula). Però aquest càlcul barreja amics d'una població amb totes les poblacions i només ens interessen les combinacions d'amics amb poblacions que coincideixin pel codi de població. Per tant, utilitzarem la clàusula `WHERE` per aconseguir aquest filtratge.

```
select codi_amic "Codi", nom_cognoms "Amic", poblacio "Població"
from amics , poblacions
where amics.codi_poblacio = poblacions.codi_pob
order by nom_cognoms;
```

Si volguéssim visualitzar també el codi de la població, hauríem d'escollar el codi de la taula `amics` o el codi de la taula `poblacions`.

```
select codi_amic "Codi amic", nom_cognoms "Amic",
      codi_poblacio "Codi població", poblacio "Població"
from amics , poblacions
where amics.codi_poblacio = poblacions.codi_pob
order by nom_cognoms;
```

Recordem que podem utilitzar àlies per a les taules:

```
select codi_amic "Codi amic", nom_cognoms "Amic",
      codi_poblacio "Codi població", poblacio "Població"
from amics a, poblacions p
where a.codi_poblacio = p.codi_pob
order by nom_cognoms;
```

Exemple de clàusula from amb més de 2 taules amb lligams corresponents a la clàusula where

Mostrar els productes (codi i títol) acompañats de la descripció dels suports, formats i gèneres.

```
select codi_producte "Codi", titol "Títol", s.descripcio "Suport",
      f.descripcio "Format", g.descripcio "Gènere"
from productes p, suports s, formats f, generes g
where p.suport = s.codi_suport
and p.format = f.codi_format
and p.genere = g.codi_genere;
```

2) Combinacions JOIN

Els exemples d'elaboració de filtres sobre les files del producte cartesià ens serviran per introduir aquest concepte.

En l'exemple de mostrar els amics acompañats de la població, es veu de forma força clara que la informació que ens interessa és en la taula `amics` i que la combinació amb la taula `poblacions` únicament la necessitem per tenir accés al nom de la població.

Per tant, seria interessant poder indicar que la informació principal que ens interessa és en la taula `amics` i que a partir d'alguna(es) columna(es) d'aquesta taula ens cal accedir a una(es) altra(es) taula(es) per complementar la informació.

Per aconseguir el nostre propòsit, el llenguatge SQL facilita les operacions JOIN en la clàusula FROM indicant la condició de combinació, la qual no s'haurà d'indicar ja dins la clàusula WHERE.

És a dir, passem d'una sentència SELECT que inclou una part similar a:

```
...
FROM taula1, taula2
WHERE <condició combinació entre taula1 i taula2>
...
```

a

```
...
FROM taula1 [ INNER | LEFT | RIGHT ] JOIN taula2
ON <condició combinació entre taula1 i taula2>
WHERE...
```

Així, les dues darreres sentències SELECT es poden reescriure com a:

```
select codi_amic "Codi", nom_cognoms "Amic", poblacio "Població"
from amics join poblacions
  on amics.codi_poblacio = poblacions.codi_pob
order by nom_cognoms;
```

```
select codi_producte "Codi", titol "Títol", s.descripcio "Suport",
  f.descripcio "Format", g.descripcio "Gènere"
from productes p join suports s on p.suport = s.codi_suport
join formats f on p.format = f.codi_format
join generes g on p.genere = g.codi_genere;
```

En ambdós casos ha desaparegut la clàusula WHERE, però això ha passat en aquests casos perquè la clàusula WHERE només s'utilitzava per a les condicions de filtratge sobre el producte cartesià.

Exemple de coexistència d'operacions join i clàusula where

Mostrar els productes (codi i títol) de preu superior a 25 €, acompanyats de la descripció dels suports, formats i gèneres.

```
select codi_producte "Codi", titol "Títol", s.descripcio "Suport",
  f.descripcio "Format", g.descripcio "Gènere"
from productes p join suports s on p.suport = s.codi_suport
join formats f on p.format = f.codi_format
join generes g on p.genere = g.codi_genere
where preu > 25;
```

En la sintaxi presentada per l'operació JOIN, aquesta paraula ve precedida de les paraules INNER, LEFT, RIGHT, que corresponen a tres tipus diferents de JOIN.

La combinació `INNER` és la més comuna i de fet és la que s'executa si no s'indica cap de les tres opcions. S'anomena *combinació interna* i combina files de dues taules sempre que hi hagi valors coincidents en el(s) camp(s) de combinació.

En ocasions, ens interessarà que apareguin totes les files d'alguna de les dues taules malgrat que no hi hagi cap fila de l'altra taula amb valors coincidents per al(s) camp(s) de combinació. En aquest cas es parla de *combinació externa* i cal utilitzar les operacions `LEFT JOIN` si volem combinar totes les files de la taula de l'esquerra del `JOIN` amb les files amb valors coincidents de la taula de la dreta o `RIGHT JOIN` si volem combinar totes les files de la taula de la dreta amb les files amb valors coincidents de la taula de l'esquerra.

Exemple de left join

Mostrar tots els autors (codi i nom) acompañats dels seus productes.

```
select codi_autor "Codi autor", nom "Autor", codi_producte
"Producte", titol "Titol"
from autors a left join productes p on p.autor = a.codi_autor;
```

Amb aquesta sentència ens assegurem que apareguin tots els autors malgrat que algun d'ells no tingui encara cap producte introduït en la base de dades. En aquesta situació, les columnes `codi_producte` i `titol` de la sentència `SELECT` queden plenes amb valor `NUL`.

Finalment, us hem de comentar que és possible construir sentències `SELECT` amb `JOIN` imbricats seguint la sintaxi:

```
...
FROM taula1 <tipus> JOIN
( taula2 <tipus> JOIN taula3 on <combinació taula2 amb taula3> )
ON <condició combinació entre taula1 i taula2>
WHERE...
```

I encara es podrien imbricar més nivells!

Les operacions `LEFT JOIN` o `RIGHT JOIN` poden estar imbricades dins una operació `INNER JOIN`, però una operació `INNER JOIN` no pot estar imbricada dins les operacions `LEFT JOIN` o `RIGHT JOIN`. **!!**

4.3. Subconsultes

En certes ocasions és necessari executar una sentència `SELECT` per aconseguir un resultat que cal utilitzar com a part de la condició de filtratge d'una altra sentència `SELECT`. El llenguatge SQL ens facilita efectuar aquest tipus d'operacions amb la utilització de les **subconsultes**.

Una **subconsulta** és una sentència SELECT que s'inclou en la clàusula WHERE d'una altra sentència SELECT. La subconsulta es tanca entre parèntesis i no inclou el punt i coma finals.

Una subconsulta pot contenir, a la vegada, altres subconsultes.

Exemple de subconsulta en una clàusula where

Mostrar els productes que tenen preu igual o superior al preu mitjà dels productes actuals.

```
select codi_producte "Codi", titol "Titol"
from productes
where preu > (select avg(preu) from productes);
```

En certes situacions pot ser necessari accedir des de la subconsulta als valors de les columnes seleccionades en la consulta. El llenguatge SQL ho permet sense problemes i, en cas que els noms de les columnes coincideixin, es poden utilitzar àlies.

Els noms de columnes que apareixen en les clàusules d'una subconsulta s'intenten avaluar, en primer lloc, com a columnes de les taules definides en la clàusula FROM de la subconsulta, tret que vagin acompañades d'àlies que les identifiquin com a columnes d'una taula en la consulta contenidora.

Exemple de subconsulta que accedeix a columnes de la consulta externa

Mostrar els productes de cada gènere que tenen preu menor que el preu mitjà dels productes del gènere.

```
select codi_producte "Codi", titol "Titol", genere "Gènere"
from productes p1
where preu < (select avg(preu) from productes p2
  where p1.genere=p2.genere);
```

Els valors retornats per les subconsultes poden utilitzar-se en les clàusules WHERE com a part dreta d'operacions de comparacions en les quals intervenen els operadors =, !=, <, <=, >, >=, [NOT] IN, <op> ANY i <op> ALL.

Les subconsultes també poden vincular-se a la consulta contenidora per la partícula [NOT] EXISTS i en aquest cas, la subconsulta acostuma a fer referència a valors de les taules de la consulta contenidora. S'anomenen **subconsultes sincronitzades**:

...
where [NOT] EXISTS (subconsulta)

Les consultes que poden retornar un únic valor o cap poden actuar com a subconsultes en expressions on el valor que es retorna es compara amb qualsevol operador de comparació.

Les consultes que poden retornar més d'un valor (encara que en execucions concretes només en retornin un) mai poden actuar com a subconsultes en expressions on els valors que es retorneen es comparen amb l'operador `=`, ja que quan en retornin més d'un, el SGBDR no sabrà amb quin efectuar la comparació d'igualtat i donarà error.

Així, per exemple, l'execució de la següent consulta

```
select codi_producte "Codi", titol "Títol"
from productes
where codi_producte = (select codi_producte from productes);
```

produceix l'error:

```
ERROR 1242 (21000): Subquery returns more than 1 row
```

Si calaprofitar els resultats de més d'una columna de la subconsulta, aquesta es col·loca a la dreta de l'operació de comparació i a la part esquerra es col·loquen els valors que es volen comparar, en el mateix ordre que els valors retornats per la subconsulta, separats per comes i tancats entre parèntesis:

```
...
where (valor1, valor2, ...) <op> (select col1, col2, ...)
```

Exemple relatiu a la importància del nombre de valors retornats per una subconsulta

Mostrar els productes del mateix gènere que el del producte que té per títol "Meteora".

```
select codi_producte "Codi", titol "Títol"
from productes
where genere = (select genere from productes
                 where upper(titol)="METEORA")
               and upper(titol)<>"METEORA";
```

En aquesta sentència hem utilitzat l'operador `=` de manera errònia, ja que no podem estar segurs que no hi hagi dos productes amb títol "Meteora". Com que només n'hi ha un, la sentència s'executa correctament, però en cas que n'hi hagués més d'un, fet que pot succeir en qualsevol moment, l'execució de la sentència provocaria l'error abans esmentat.

Per tant, hauríem de cercar un altre operador de comparació per evitar aquest problema:

```
select codi_producte "Codi", titol "Títol"
from productes
where genere in (select genere from productes
                  where upper(titol)="METEORA")
                    and upper(titol)<>"METEORA";
```

Però també coneixem altres maneres d'aconseguir el mateix resultat:

```
select p1.codí_producte "Codi", p1.titol "Titol"
from productes p1, productes p2
where p1.genere = p2.genere
and upper(p1.titol)<>"METEORA"
and upper(p2.titol)="METEORA";
```

O també:

```
select p1.codí_producte "Codi", p1.titol "Titol"
from productes p1 inner join productes p2 on p1.genere = p2.genere
and upper(p2.titol)="METEORA"
where upper(p1.titol)<>"METEORA"
```

Exemple de múltiples solucions (amb i sense subconsultes) per assolir un mateix resultat

Mostrar els autors d'alguna cançó de pop.

```
select codí_autor "Codi", nom "Autor" from autors
where codí_autor IN
  (select codí_autor from producte_titol_autor pta, productes pro, generes gen
   where pta.codí_producte = pro.codí_producte
   and pro.genere = gen.codí_genere
   and upper(gen.descripcio)="POP")
order by 1,2;
```

O també, utilitzant =ANY:

```
select codí_autor "Codi", nom "Autor" from autors
where codí_autor =ANY
  (select codí_autor from producte_titol_autor pta, productes pro, generes gen
   where pta.codí_producte = pro.codí_producte
   and pro.genere = gen.codí_genere
   and upper(gen.descripcio)="POP")
order by 1,2;
```

O també, utilitzant EXISTS:

```
select codí_autor "Codi", nom "Autor" from autors a
where EXISTS
  (select * from producte_titol_autor pta, productes pro, generes gen
   where pta.codí_autor = a.codí_autor
   and pta.codí_producte = pro.codí_producte
   and pro.genere = gen.codí_genere
   and upper(gen.descripcio)="POP")
order by 1,2;
```

En aquesta darrera sentència observem que utilitzem la subconsulta per comprovar si hi ha algun registre per a l'autor seleccionat en la SELECT més externa i, per tant, les columnes que s'han de seleccionar en la subconsulta són indiferents. Però si mantenim * estem obligant que el SGBD internament les selecció tots... Oi que no cal? Doncs per millorar l'eficiència podem posar un valor constant qualsevol, com per exemple el nombre 1:

```
select codí_autor "Codi", nom "Autor" from autors a
where EXISTS
  (select 1 from producte_titol_autor pta, productes pro, generes gen
   where pta.codí_autor = a.codí_autor
   and pta.codí_producte = pro.codí_producte
   and pro.genere = gen.codí_genere
   and upper(gen.descripcio)="POP")
order by 1,2;
```

Tenim encara més versions possibles:

```
select distinct a.codí_autor "Codi", a.nom "Autor"
from autors a, producte_titol_autor pta, productes pro, generes gen
```

```
where a.codi_autor = pta.codi_autor
  and pta.codi_producte = pro.codi_producte
  and pro.genere = gen.codi_genere
  and upper(gen.descripcio)="POP"
order by 1,2;
```

Observem que cal utilitzar l'opció DISTINCT per eliminar les files repetides, ja que altrament cada autor ens sortiria tantes vegades com cançons seves hi hagués en els diferents productes existents en la base de dades.

Però encara tenim més versions si utilitzem les operacions JOIN:

```
select distinct codi_autor "Codi", nom "Autor"
from autors a join (producte_titol_autor pta
                      join (productes pro
                            join generes gen on pro.genere = gen.codi_genere
                            and upper(gen.descripcio)="POP"
                          ) on pta.codi_producte = pro.codi_producte
                      ) on a.codi_autor = pta.codi_autor
order by 1,2;
```

I més utilitzant l'operador =ANY:

```
select codi_autor "Codi", nom "Autor" from autors
where codi_autor =ANY
  (select codi_autor from producte_titol_autor
   where codi_producte =ANY
     (select codi_producte from productes
      where genere =ANY
        (select codi_genere from generes
         where upper(descripcio)="POP")))
order by 1,2;
```

I encara més utilitzant l'operador EXISTS:

```
select codi_autor "Codi", nom "Autor" from autors a
where exists (select * from producte_titol_autor pta
               where pta.codi_autor = a.codi_autor
             and exists (select * from productes pro
                           where pro.codi_producte = pta.codi_producte
                         and exists (select * from generes
                                       where codi_genere = pro.genere
                                         and upper(descripcio)="POP")));

```

4.4. Operacions amb sentències SELECT

L'execució de les sentències SELECT dóna un conjunt de resultats (files) i ens preguntem si podem operar diferents conjunts de files entre si amb les coneudes operacions de conjunts: unió, intersecció i diferència.

Operacions de conjunts

La unió de dos conjunts A i B és el conjunt format per tots els elements de A i tots els elements de B considerant una única vegada els elements que són simultàniament a A i a B.

La intersecció de dos conjunts A i B és el conjunt format per les files comunes de A i de B (és a dir, les files que formen part simultàniament de A i de B).

La diferència del conjunt A menys el conjunt B està formada per les files de A que no són a B.

Així, si tenim els conjunts A = {'a', 'b', 'c', 'd', 'e'} i B = {'a', 'e', 'i', 'o', 'u'}, resulta que:

Unió: A U B = {'a', 'b', 'c', 'd', 'e', 'i', 'o', 'u'}
 Intersecció: A n B = {'a', 'e'}
 Diferència: A - B = {'b', 'c', 'd'}

MySQL facilita l'operació **unió** amb l'obligatorietat que les sentències SELECT que s'han d'unir han de ser compatibles (igual quantitat de columnes i columnes compatibles –tipus de dades equivalents– dos a dos).

La sintaxi és:

```
sentència_select_sense_order_by
```

```
UNION
```

```
sentència_select_sense_order_by
```

```
[order by ...]
```

Exemple d'operació union entre sentències select

Mostrar conjuntament els suports, els formats i els gèneres existents en la base de dades en un format similar al de la taula 17, on S indica suport, G indica gènere i F indica format.

Taula 17. Visualització conjunta dels suports, formats i gèneres existents a la base de dades

Tipus	Codi	Descripció
F	1	single
F	2	lp
	:	:
G	3	pop
G	4	techno
	:	:
S	4	dvd
S	10	MP3
	:	:

```
select "S" as "Tipus", codi_suport "Codi", descripcio "Descripció"
from suports
union
select "F", codi_format, descripcio from formats
union
select "G", codi_genere, descripcio from generes
order by 1,2;
```

Observem que els àlies de les columnes cal definir-los en la primera sentència SELECT.

Altres SGBD proporcionen també els operadors per efectuar la intersecció i la diferència de conjunts, però no és el cas de MySQL. No obstant això, els resultats es poden obtenir utilitzant les diferents possibilitats de sentències SELECT ja presentades.

5. Llenguatge SQL. Manipulació de dades

El llenguatge SQL incorpora diferents tipus de sentències per treballar amb les bases de dades: llenguatge per consultar les dades (LC), llenguatge per manipular les dades (LMD), llenguatge per definir les dades (DD) i llenguatge per al control de les dades (LCD). Coneguem les sentències corresponents a la manipulació de dades (LMD).

Per a la manipulació de les dades (instruccions LMD), el llenguatge SQL proporciona tres sentències: `INSERT` per a la introducció de noves files, `UPDATE` per a la modificació de files i `DELETE` per esborrar files. Així mateix, incorpora mecanismes per assegurar que un conjunt d'operacions de manipulació de dades s'executin amb èxit en la seva totalitat o, en cas de problema, no se n'executi cap: transaccions.

5.1. Sentència `INSERT`

La sentència `INSERT` és la facilitada pel llenguatge SQL per inserir noves files a les taules. Admet dues possibles sintaxis:

- 1) Els valors que s'han d'inserir s'expliciten en la mateixa instrucció en la clàusula `VALUES`:

```
INSERT INTO <nom_taula> [(col1, col2, ...)]
VALUES (val1, val2, ...);
```

- 2) Els valors que s'han d'inserir s'aconsegueixen per via d'una sentència `SELECT`:

```
INSERT INTO <nom_taula> [(col1, col2, ...)]
SELECT ...;
```

En qualsevol cas es poden especificar les columnes de la taula que s'han d'emplenar i l'ordre en què se subministren els diferents valors. En cas que no s'especifiquin les columnes, el SGBDR entén que els valors se subministren per a totes les columnes de la taula i, a més, en l'ordre en què estan definits en la taula.

La llista de valors de la clàusula `VALUES` i la llista de resultats de la sentència `SELECT` han de coincidir en nombre, tipus i ordre amb la llista de columnes que s'han d'emplenar.

Exemple d'inserció d'informació

A continuació veurem alguns exemples d'inserció d'informació:

- a) Per inserir l'autor Barry White a la nostra base de dades farem el següent:

Visualitzem el descriptor de la taula `autors`:

```
mysql> desc autors;
+-----+-----+-----+-----+-----+
| Field | Type | Null | Key | Default | Extra |
+-----+-----+-----+-----+-----+
| Codi_Autor | int(11) | NO | PRI | 0 | |
| Nom | varchar(40) | NO | | | |
+-----+-----+-----+-----+-----+
2 rows in set (0.03 sec)
insert into dept (dept_no, dnom)
```

on el codi d'autor no és autoincremental (si ho fos apareixeria en la columna `extra`).

Per tant, hem de decidir el codi d'autor que volem assignar a Barry White. Una possibilitat seria anar provant amb diferents nombres fins que n'encertem un que encara no estigui donat d'alta... Això no sembla molt professional, oï? Una segona possibilitat és cercar el nombre més gran actual per assignar el següent. Com cercar-lo?

Una manera no gens eficient seria:

```
select codi_autor from autors order by 1;
```

doncs això ens mostrarà tots els codis d'autor quan només ens interessa el major. Per tant, una manera molt més eficient és:

```
select max(codi_autor) from autors;
```

Però és clar, en aquest cas ens mostra el codi 999, que sembla un codi de prova (ho veiem si fem una ullada a la taula `autors`). Doncs bé,

```
select max(codi_autor) from autors where codi_autor<999;
```

ens dóna el major codi d'autor existent en la taula per sota del 999. Suposem que és el codi 663 i, per tant, volem assignar el següent nombre a Barry White. Farem:

```
insert into autors (codi_autor, nom)
values (664, "Barry White");
```

En aquest cas hem indicat el nom de les columnes, però sabent que en la taula estan en l'ordre `codi_autor` i `nom`, podríem fer:

```
insert into autors
values (664, "Barry White");
```

Però també podem fer:

```
insert into autors (nom, codi_autor)
values ("Barry White", 664);
```

- b) Ara suposem que teniu una amiga que es diu Maria Teresa Bernal Catal i que voleu inserir en la vostra base de dades. Sabeu que viu a Igualada i teniu el seu telèfon fix: 93 805 00 00.

Per poder inserir aquesta informació necessitem saber les columnes de la taula `amics`.

```
mysql> desc amics;
+-----+-----+-----+-----+-----+
| Field | Type | Null | Key | Default | Extra |
+-----+-----+-----+-----+-----+
| Codi_Amic | int(11) | NO | PRI | 0 | |
+-----+-----+-----+-----+-----+
```

```

| Nom_Cognoms | varchar(40) | NO   |      |      |      |
| Adreça       | varchar(40)  | YES  |      |      |      |
| CP           | varchar(5)   | YES  |      |      |      |
| Codi_Poblacio | int(11)    | NO   | MUL  | 0   |      |
| Mobil         | varchar(15)  | YES  |      |      |      |
| eMail          | varchar(40)  | YES  |      |      |      |
| Fix            | varchar(15)  | YES  |      |      |      |
+-----+-----+-----+-----+-----+
8 rows in set (0.01 sec)

```

Veiem que els camps adreça, codi postal, mòbil i correu electrònic permeten valor NULL. Per tant, amb la informació que tenim ja n'hi ha prou... o no?

Si reflexionem una mica ens adonarem que no sabem el codi de la població Igualada... Cerquem-lo!

```
select * from poblacions
where upper(poblacio)='IGUALADA';
```

I resulta que no tenim la població Igualada inserida en la base de dades. Observem el descriptor de la taula poblacions:

```
mysql> desc poblacions;
+-----+-----+-----+-----+
| Field | Type  | Null | Key | Default | Extra        |
+-----+-----+-----+-----+
| Codi_Pob | int(11) | NO  | PRI |          | auto_increment |
| Poblacio | varchar(40) | NO  |     |          |               |
| Provincia | varchar(30) | YES |     |          |               |
+-----+-----+-----+-----+
3 rows in set (0.01 sec)
```

Atenció en introduir les dades!

En aquest cas observem que el codi de població és autoincremental. Així doncs, per inserir la nova població podem fer:

```
insert into poblacions (poblacio, provincia)
values ('Igualada','Barcelona');
```

Atenció a l'hora d'introduir el nom de la província: s'ha d'entrar sempre amb la mateixa grafia; és a dir, no se'n acudeixi posar BCN o Barna, ja que si ho féssim tindriem greus problemes per aconseguir cercar tots els amics i amigues d'una determinada província, en aquest cas de Barcelona... Això no passaria si tinguéssim les províncies codificades en una taula, no?

Per veure el codi que li ha assignat podem executar una altra vegada:

```
select * from poblacions
where upper(poblacio)='IGUALADA';
```

Suposem que ha estat el codi 17. Decidim també el codi d'amic que li volem assignar (suposem el 4) i ja podem inserir la nostra amiga:

```
insert into amics (codi_amic, nom_cognoms, codi_poblacio, fix)
values (4, 'Maria Teresa Bernal Catal',17, '938050000');
```

Si executem una sentència per comprovar el contingut actual de la taula amics, trobarem la nova fila amb molts camps en blanc (valors NULL).

Podem obtenir el valor que s'ha d'inserir en una columna a partir del resultat d'una SELECT sempre que el resultat d'aquesta sigui una i només una fila. La sentència SELECT ha d'anar tancada entre parèntesis.

Aquesta observació té, però, una excepció: la taula sobre la qual s'efectua la consulta SELECT per obtenir el valor no pot ser la mateixa taula on s'insereix la fila. **!!**

Exemple d'inserció d'informació calculada a partir d'una sentència select

La inserció de la informació de l'amiga Maria Teresa en la taula `amics` hauria pogut incloure la sentència per calcular el codi de la població Igualada.

```
insert into amics (codi_amic, nom_cognoms, codi_poblacio, fix)
values (4, 'Maria Teresa Bernal Catal',
(select codi_pob from poblacions where upper(poblacio)='IGUALADA'),
'938050000');
```

Exemple conforme no es pot obtenir informació d'una taula per inserir informació a la pròpia taula

La inserció de Barry White en la taula `autors` no pot calcular el codi que s'ha d'utilitzar en la mateixa instrucció, ja que és una informació que s'ha de calcular sobre la mateixa taula on s'està inserint la fila. És a dir, la sentència:

```
insert into autors
values ((select max(codi_autor)+1 from autors where codi_autor<999),
'Barry White');
```

produceix l'error:

```
ERROR 1093 (HY000): You can't specify target table 'autors' for update in
FROM clause
```

que diu que no es pot utilitzar la taula `autors` que volem modificar en la clàusula `FROM`.

Nou exemple d'inserció d'informació

Ha arribat a les nostres mans el producte *Greatest Hits Barry White*, que consta de dos volums i volem inserir-lo en la base de dades. La informació rellevant per a nosaltres es presenta en la taula 18.

Taula 18. Informació a introduir a la base de dades

Volum 1	Volum 2
Loves theme	Fragile - handle with care
You're the first, the last, my everything	Your heart & soul
What am I gonna do with you	Big man
Let the music play	My Buddy
Can't get enough of your love babe	I owe it all to you
Wout of the shadows	Lady sweet lady
I've got the world to hold me up	I like you you like me
Under the influence of love	Change
Where can I turn to	I found love
Long black veil	Long black veil
All in the run of a day	Sho' you right
Come on in love	Come on

Ja tenim inserit Barry White en la taula d'autors (codi 664). Per inserir la nova informació hem de seguir un ordre adequat. Així, ja podem donar d'alta el producte, però no ho podríem fer si Barry White no estigués en la base de dades. En primer lloc ens informem dels camps de la taula `productes`:

```
mysql> desc productes;
+-----+-----+-----+-----+-----+
| Field | Type | Null | Key | Default | Extra |
+-----+-----+-----+-----+-----+
| Codi_Producte | varchar(13) | NO | PRI |       |
```

```

| Titol      | varchar(30) | NO   |   |   |
| Autor      | int(11)     | NO   | MUL | 0  |
| Suport     | int(11)     | NO   | MUL | 0  |
| Format     | int(11)     | NO   | MUL | 0  |
| Genere     | int(11)     | NO   | MUL | 0  |
| Data_Edicio | date        | YES  |   |   |
| Preu       | float        | YES  |   |   |
| Qui_el_te  | int(11)     | YES  | MUL |   |
| Observacions | mediumtext  | YES  |   |   |
| web        | mediumtext  | YES  |   |   |
| caratula   | mediumblob  | YES  |   |   |
+-----+-----+-----+-----+-----+
12 rows in set (0.02 sec)

```

Veiem que ens mancarà saber els codis de suport, format i gènere. Executem tres SELECT sobre les respectives taules i obtenim que el suport de codi 3 correspon al CD, el format de codi 2 correspon al LP i que el gènere de codi 21 correspon a les balades. Amb tota aquesta informació i considerant cada CD com a producte diferent amb el seu codi de barres com a codi de producte, inserim:

```

insert into productes (codi_producte, titol, autor, suport, format, genere)
values ('8435108611742', 'Greatest Hits Barry White Vol .1', 664, 3, 2, 21);
insert into productes (codi_producte, titol, autor, suport, format, genere)
values ('8435108611759', 'Greatest Hits Barry White Vol .2', 664, 3, 2, 21);

```

Ara ja podem anar inserint els diversos títols dels temes en la taula titols. Si visualitzem la descripció d'aquesta taula veiem que:

```

mysql> desc titols;
+-----+-----+-----+-----+-----+
| Field      | Type      | Null | Key | Default | Extra |
+-----+-----+-----+-----+-----+
| Codi_Titol | int(11)  | NO   | PRI | 0    |       |
| Descripcio | varchar(30) | NO   |   |   |       |
+-----+-----+-----+-----+-----+
2 rows in set (0.01 sec)

```

Observem que el codi de títol no és autoincremental. Però si ho fos també ens posaria en un problema, ja que per a cada títol inserit en la taula titols hem de saber el codi per posteriorment inserir la informació en la taula producte_titol_autor (on es recull per cada producte els temes que el formen i l'autor de cada tema –que pot ser diferent de l'autor del producte–).

Així que hem d'executar tot un seguit d'instruccions per anar emplenant les dues taules titols i producte_titol_autor:

```

insert into titols (codi_titol,descripcio) values (13217,"Loves theme");
insert into producte_titol_autor values ('8435108611742',13217,664);
insert into titols (codi_titol,descripcio)
values (13218,"You're the first, the last, my everrything");
insert into producte_titol_autor values ('8435108611742',13218,664);
insert into titols (codi_titol,descripcio)
values (13219,"What amb I gonna do with you");
insert into producte_titol_autor values ('8435108611742',13219,664);
insert into titols (codi_titol,descripcio) values (13220,"Let the music play");
insert into producte_titol_autor values ('8435108611742',13220,664);
insert into titols (codi_titol,descripcio)
values (13221,"Can't get enough of your love babe");
insert into producte_titol_autor values ('8435108611742',13221,664);
insert into titols (codi_titol,descripcio) values (13222,"Wout of the shadows");
insert into producte_titol_autor values ('8435108611742',13222,664);
insert into titols (codi_titol,descripcio)
values (13223,"L've got the world to hold me up");
insert into producte_titol_autor values ('8435108611742',13223,664);
insert into titols (codi_titol,descripcio)
values (13224,"Under the influence of love");
insert into producte_titol_autor values ('8435108611742',13224,664);
insert into titols (codi_titol,descripcio) values (13225,"Where can I turn to");
insert into producte_titol_autor values ('8435108611742',13225,664);
insert into titols (codi_titol,descripcio) values (13226,"Long black veil");
insert into producte_titol_autor values ('8435108611742',13226,664);
insert into producte_titol_autor values ('8435108611759',13226,664);
insert into titols (codi_titol,descripcio) values (13227,"All in the run of a day");
insert into producte_titol_autor values ('8435108611742',13227,664);
insert into titols (codi_titol,descripcio) values (13228,"Come on in love");

```

```

insert into producte_titol_autor values ('8435108611742',13228,664);
insert into titols (codi_titol,descripcio) values (13229,"Fragile - hndle with care");
insert into producte_titol_autor values ('8435108611759',13229,664);
insert into titols (codi_titol,descripcio) values (13230,"Your heart & soul");
insert into producte_titol_autor values ('8435108611759',13230,664);
insert into titols (codi_titol,descripcio) values (13231,"Big man");
insert into producte_titol_autor values ('8435108611759',13231,664);
insert into titols (codi_titol,descripcio) values (13232,"My Buddy");
insert into producte_titol_autor values ('8435108611759',13232,664);
insert into titols (codi_titol,descripcio) values (13233,"I owe it all to you");
insert into producte_titol_autor values ('8435108611759',13233,664);
insert into titols (codi_titol,descripcio) values (13234,"Lady sweet lady");
insert into producte_titol_autor values ('8435108611759',13234,664);
insert into titols (codi_titol,descripcio) values (13235,"I like you you like me");
insert into producte_titol_autor values ('8435108611759',13235,664);
insert into titols (codi_titol,descripcio) values (13236,"Change");
insert into producte_titol_autor values ('8435108611759',13236,664);
insert into titols (codi_titol,descripcio) values (13237,"I found love");
insert into producte_titol_autor values ('8435108611759',13237,664);
insert into titols (codi_titol,descripcio) values (13238,"Sho' you right");
insert into producte_titol_autor values ('8435108611759',13238,664);
insert into titols (codi_titol,descripcio) values (13239,"Come on");
insert into producte_titol_autor values ('8435108611759',13239,664);

```

Observem que incomprendiblement hi ha una cançó ("Long black veil") repetida en ambdós CD. Per tant, no l'hem donat d'alta dues vegades en la taula `titols`, però sí que l'hem donat d'alta dues vegades en la taula `producte_titol_autor` ja que forma part de dos productes diferents.

Adonem-nos, també, que primer hem afegit el tema a la taula `titols` i posteriorment hem introduït la informació a la taula `producte_titol_autor`. Si intentéssim introduir una fila en aquesta taula sense que el corresponent `codi_producte` existís en la taula `products` o sense que el corresponent `codi_titol` existís en la taula `titols` o sense que el corresponent `codi_autor` existís en la taula `autors`, MySQL ens retornaria un error com:

ERROR 1452 (23000): Cannot add or update a child row: ...

que ens indica que no és possible afegir o modificar una fila filla (s'entén que les files de la taula `producte_titol_autor` són filles de les taules `products`, `titols` i `autors` per la integritat referencial definida. De fet, en l'espai indicat pels punts suspensius en l'anterior missatge d'error, MySQL ens informaria de la restricció d'integritat referencial violada.

I, un darrer comentari: oi que és un "pal" introduir les dades en la base de dades amb sentències `INSERT`? Oi que és d'agrair una aplicació informàtica com *MySQL Query Browser*, que ens facilita la introducció de dades? Doncs tingueu en compte que totes les aplicacions informàtiques que gestionen dades emmagatzemades en bases de dades utilitzen el llenguatge SQL per consultar (`SELECT`) i actualitzar (`INSERT`, `UPDATE`, `DELETE`) les dades.

5.2. Sentència UPDATE

La sentència `UPDATE` és la sentència facilitada pel llenguatge SQL per modificar files existents en les taules. La seva sintaxi és:

```

UPDATE <nom_taula>
SET col1=val1, col2=val2, col3=val3, ...
[WHERE <condició>];

```

La clàusula `SET` indica les columnes que s'han d'actualitzar i el valor amb què s'actualitzen. El valor d'actualització d'una columna pot ser el resultat obtingut per una sentència `SELECT` que recupera una única fila.

La clàusula optativa WHERE selecciona les files que s'han d'actualitzar. En cas d'inexistència s'actualitzen totes les files de la taula.

Exemple de modificació d'informació d'una fila

Ens hem assabentat del domicili de l'amiga Maria Teresa inserida més amunt (c/ Bona Sort, 13, 08700 Igualada) i volem inserir aquesta informació en la base de dades.

Recordem que en inserir aquesta amiga només coneixem la seva població. De fet, podem comprovar la informació existent amb la sentència:

```
select * from amics
where upper(nom_cognoms) LIKE "MARIA TERESA%";
```

Bé, una vegada tenim clar que el registre obtingut amb l'anterior sentència és el registre que volem modificar, executarem la sentència d'actualització:

```
update amics set adreca="C/ Bona Sort, 13", cp="08700"
where upper(nom_cognoms) LIKE "MARIA TERESA%";
```

Exemple de modificació d'informació simultàniament a un conjunt de files

Modificar les descripcions dels gèneres introduïts en la taula `generes` de manera que quedin escrits amb la inicial en majúscula i la resta de lletres en minúscules.

```
update generes
set descripcio=concat(upper(substr(descripcio,1,1)),lower(substr(descripcio,2)));
```

Comentem una mica aquesta instrucció, ja que pot costar d'entendre. Si MySQL incorporés una funció X que deixés la inicial d'una cadena en majúscula i la resta en minúscules, només ens caldría efectuar:

```
update generes
set descripcio=X(descripcio);
```

Però no és el cas i, per tant, ens hem de "buscar la vida" i la manera en què podem aconseguir el resultat esperat és:

cerquem la cadena formada per la inicial:

```
substr(descripcio,1,1)
```

la convertim a majúscula:

```
upper(substr(descripcio,1,1))
```

cerquem la cadena formada per la resta de lletres:

```
substr(descripcio,2)
```

la convertim en minúscules:

```
lower(substr(descripcio,2))
```

i concateneiem les dues cadenes amb la funció `concat`.

5.3. Sentència DELETE

La sentència **DELETE** és facilitada pel llenguatge SQL per esborrar files existents en les taules. La seva sintaxi és:

```
DELETE FROM <nom_taula>
[WHERE <condició>];
```

La clàusula optativa WHERE selecciona les files que es volen eliminar. En cas de no seleccionar-ne cap, s'eliminen totes les files de la taula.

Exemple d'eliminació d'informació

Esborrar l'amiga que es diu Maria Teresa.

```
delete from amics
where upper(nom_cognoms) like "MARIA TERESA%";
```

Exemple d'eliminació d'informació que afecta a altra informació vinculada

Esborrar l'autor Barry White.

```
delete from autors
where upper(nom) = "BARRY WHITE";
```

En executar aquesta sentència, el SGBDR comunica el següent error:

ERROR 1451 (23000): Cannot delete or update a parent row: a foreign key constraint fails ('musica/producte_titol_autor', CONSTRAINT `FK_protitaut_autors` FOREIGN KEY (`Codi_Autor`) REFERENCES `autors` (`Codi_Autor`) ON UPDATE CASCADE)

El motiu resideix en la integritat referencial definida entre les taules autors i producto_titol_autor, que impossibilita eliminar un autor si hi ha informació corresponent introduïda en la taula producto_titol_autor. Aquestes s'eliminarien si estigués definida l'eliminació en cascada, però no és el cas.

Per tant, per aconseguir l'objectiu d'eliminar l'autor Barry White cal fer, en primer lloc:

```
delete from producto_titol_autor
where codi_autor=(select codi_autor from autors where upper(nom)like "BARRY WHITE");
```

per tal d'eliminar totes les files de la taula producto_titol_autor corresponents a Barry White. Fixem-nos que aquesta instrucció funcionarà si només hi ha un autor que tingui per nom Barry White (o qualsevol combinació possible utilitzant majúscules i minúscules) i donaria un error si tinguéssim més d'un Barry White. Si tinguéssim diversos Barry White i els volguéssim eliminar tots, faríem:

```
delete from producto_titol_autor
where codi_autor IN
  (select codi_autor from autors where upper(nom)like "BARRY WHITE");
```

Bé, una vegada eliminades les files de la taula producto_titol_autor, podem procedir a eliminar l'autor (o autors) fent:

```
delete from autors
where upper(nom) = "BARRY WHITE";
```

5.4. Transaccions

Una **transacció** és una seqüència d'instruccions SQL que el SGBD gestiona com una unitat.

Pensem, per exemple, en la situació produïda en eliminar un autor de la nostra base de dades, fet que provoca que hagim d'eliminar informació de diferents taules, seguint un ordre determinat: primer, les files de la taula

producte_titol_autor afectades i posteriorment la fila de la taula autors. És obvi que ens agradarà assegurar la unitat de les dues instruccions (o s'executen les dues en conjunt o no se n'executa cap). Per aconseguir això ens interessa que les dues instruccions formin part d'una transacció.

La majoria de SGBD faciliten unes instruccions per treballar amb transaccions. El funcionament és similar però no idèntic en tots els SGBD. MySQL facilita suport de transaccions (i també suport d'integritat referencial) a les seves taules segons la tipologia d'aquestes. En altres SGBD sempre es facilita suport de transaccions i d'integritat referencial.

MySQL suporta diferents tipus de taules, com MyISAM, InnoDB, Memory, MERGE, NDB, BDB i ISAM, fet que s'ha d'indicar en el moment de creació de la taula. Alguns d'aquests tipus (no tots) faciliten control de transaccions i d'integritat referencial. Els comportaments que veurem a continuació tindran lloc si les taules involucrades són d'un tipus que faciliti control transaccional, com és el InnoDB.

Presentem, en la taula 19, les instruccions per al control de transaccions que facilita MySQL.

Taula 19. Instruccions per al control de transaccions de MySQL

Instrucció	Funcionament
start transaction	Instrucció que serveix per indicar l'inici d'una transacció.
commit	Instrucció per finalitzar la transacció activa que deixa com a permanents els canvis efectuats en les taules durant la transacció.
rollback	Instrucció per finalitzar la transacció activa que desfà tots els canvis efectuats en les taules durant la transacció.

Tipus de taules en la base de dades musica

Les taules inicials de la base de dades `musica` que utilitzem en tots els exemples són del tipus InnoDB i, per tant, les instruccions transaccionals s'hi executaran.

Exemple d'utilització de transaccions

Esborrar l'autor Barry White.

```
start transaction;

delete from producto_titol_autor
where codi_autor IN
  (select codi_autor from autors where upper(nom) like "BARRY WHITE");

delete from autors
where upper(nom) = "BARRY WHITE";

commit;
```

Els canvis realitzats en la base de dades en el transcurs d'una transacció només són visibles per la connexió des d'on s'executen. En executar un COMMIT, els canvis realitzats en la base de dades passen a ser permanents i, per tant, visibles per a tots els usuaris.

Una transacció finalitza amb la sentència **COMMIT**, amb la sentència **ROLLBACK** o amb la desconexió (intencionada o no) de la base de dades.

Hi ha SGBD, com Oracle, en els quals el funcionament per defecte consisteix a iniciar una transacció (sense haver-ho d'indicar) en qualsevol de les situacions següents:

- En el moment d'establir connexió amb la base de dades.
- Després d'una sentència COMMIT.
- Després d'una sentència ROLLBACK.

MySQL, però, té un funcionament per defecte diferent de l'esmentat: tret que el servidor MySQL es configuri explícitament d'una altra manera (tasca administrativa que sobrepassa els objectius), les connexions que s'estableixen amb una base de dades MySQL funcionen de manera que tota instrucció efectuada queda automàticament enregistrada en la base de dades i, per tant, no hi ha possibilitat d'efectuar ROLLBACK (o si es fa, no aconseguirem desfer cap canvi, ni tan sols el darrer), excepte si s'ha iniciat una transacció amb la sentència START TRANSACTION. MySQL anomena AUTOCOMMIT aquest funcionament.

Exemple d'actuació de les institucions start transaction, commit i rollback

Per entendre'n millor el funcionament, exemplifiquem algunes situacions en les quals apareixen unes instruccions A, B i C de modificació de dades (INSERT, UPDATE, DELETE).

Situació A

```
mysql> use <nom_base_dades>
mysql> instrucció_A;
mysql> instrucció_B;
mysql> instrucció_C;
mysql> commit; o rollback;
```

En aquest cas els canvis que puguin provocar les instruccions A, B i C queden immediatament permanents per a totes les connexions i ni es poden desfer (ROLLBACK) ni cal validar-los (COMMIT). La darrera sentència COMMIT o ROLLBACK no té cap sentit.

Situació B

```
mysql> use <nom_base_dades>
mysql> start transaction;
mysql> instrucció_A;
mysql> instrucció_B;
mysql> instrucció_consulta; (*)
mysql> rollback; (**)
mysql> instrucció_consulta; (***)
mysql> instrucció_C;
```

En aquest cas, quan s'arriba a la instrucció de consulta (*), aquesta visualitzarà els canvis efectuats per les instruccions A i B com si els canvis fossin permanents. En canvi, si en el mateix moment des d'una altra connexió s'executa la mateixa instrucció de consulta (**), els canvis efectuats per les instruccions A i B no són visibles, ja que encara no han estat validats.

L'execució de la instrucció ROLLBACK (**) provoca que els canvis efectuats per les instruccions A i B es desfacin, de manera que la instrucció de consulta (***) visualitzarà les taules sense els canvis efectuats per les instruccions A i B. La instrucció ROLLBACK provoca que la transacció activa finalitzi.

Els canvis efectuats per la instrucció C queden automàticament enregistrats, ja que no s'ha iniciat cap altra transacció.

Situació C

```
mysql> use <nom_base_dades>
mysql> start transaction;
mysql> instrucció_A;
mysql> instrucció_B;
mysql> instrucció_consulta; (*)
mysql> commit; (**)
mysql> instrucció_consulta; (***)
mysql> instrucció_C;
```

Aquí plantegem una altra vegada la situació B però validant els canvis efectuats per les instruccions A i B amb el COMMIT (**). El comportament fins a la instrucció anterior al COMMIT és idèntic a la situació B.

L'execució de la instrucció COMMIT (**) provoca que els canvis efectuats per les instruccions A i B es validin, de manera que la instrucció de consulta (***) visualitzarà les taules amb els canvis efectuats per les instruccions A i B. Després del COMMIT, qualsevol altra connexió que executi la consulta (***) visualitzarà els canvis efectuats per les instruccions A i B (mentre que abans del COMMIT no eren visibles). La instrucció COMMIT provoca que la transacció activa finalitzi.

De manera idèntica a la situació B, els canvis efectuats per la instrucció C queden automàticament enregistrats, ja que no s'ha iniciat cap altra transacció.

Les connexions MySQL estan configurades en mode AUTOCOMMIT per defecte, però si es vol canviar aquest funcionament es pot utilitzar l'ordre SET AUTOCOMMIT. La seva sintaxi és: !!

```
SET AUTOCOMMIT=mode;
```

on mode pot valer 0 per desactivar-lo o 1 per activar-lo.

Per conèixer l'estat d'AUTOCOMMIT d'una connexió es pot executar:

```
select @@autocommit;
```

Exemple de funcionament amb AUTOCOMMIT desactivat

Considerem la situació següent:

```
mysql> use <nom_base_dades>
mysql> set autocommit=0;
mysql> instrucció_A;
mysql> instrucció_B;
mysql> instrucció_consulta;
mysql> commit; o rollback;
mysql> instrucció_C;
```

Una vegada desactivat l'AUTOCOMMIT, totes les instruccions que s'executen formen automàticament part d'una transacció sense necessitat d'utilitzar la sentència START TRANSACTION i ens veiem obligats a fer servir les sentències COMMIT per validar els canvis o ROLLBACK per desfer-los.

En aquest cas, una vegada executades les dues instruccions A i B, si l'usuari de la connexió executa una sentència de consulta, visualitzarà els canvis efectuats; però des d'una altra connexió, en el mateix moment, els canvis no són visibles, ja que no s'han validat.

La sentència COMMIT o ROLLBACK valida o desfà els canvis de la transacció activa i automàticament s'inicia una altra transacció sense necessitat d'utilitzar la sentència START TRANSACTION perquè l'AUTOCOMMIT està desactivat. Per tant, els canvis de la instrucció C només seran visibles des de la connexió actual i passaran a ser visibles per a altres connexions quan s'executi un COMMIT o no ho seran mai si s'executa un ROLLBACK (el que primer succeeixi).

En totes les situacions plantejades hem suposat el funcionament per defecte de MySQL, que consisteix en el fet que totes les connexions s'inicien amb AUTOCOMMIT activat. Cal saber, però, que hi ha la possibilitat (tasca administrativa que sobrepassa el nivell d'aquest crèdit) de configurar el servidor de manera que les connexions dels usuaris no administradors s'estableixin amb l'AUTOCOMMIT desactivat.

El SGBD MySQL realitza un COMMIT implícit abans d'executar qualsevol sentència LDD. Altres SGBD tenen comportaments similars.

És a dir, si ens trobem un seguit d'instruccions pendents de validar i executem una sentència LDD (creació/modificació/eliminació de taules, índexs, vistes...) s'efectua un COMMIT de totes les instruccions pendents de validar.

Hi ha la possibilitat de marcar punts de salvaguarda (SAVEPOINT) enmig d'una transacció, de manera que si s'efectua ROLLBACK aquest pugui ser total (tota la transacció) o fins a un dels punts de salvaguarda de la transacció.

La sintaxi de les instruccions involucrades en els punts de salvaguarda és:

```
SAVEPOINT <nom_punt_salvaguarda>;
```

per marcar un punt de salvaguarda i

```
ROLLBACK TO <nom_punt_salvaguarda>;
```

per desfer tots els canvis efectuats des del punt de salvaguarda.

Si en una transacció es crea un punt de salvaguarda amb el mateix nom que un punt de salvaguarda existent, l'existent queda substituït pel nou.

Exemple d'utilització de punts de salvaguarda

Considerem la situació següent:

```
mysql> use <nom_base_dades>
mysql> start transaction;
mysql> instrucció_A;
mysql> savepoint PB;
mysql> instrucció_B;
mysql> savepoint PC;
mysql> instrucció_C;
mysql> instrucció_consulta_1;
mysql> rollback to PC;
mysql> instrucció_consulta_2;
mysql> rollback; o commit;
```

La instrucció de consulta 1 veu els canvis efectuats per les instruccions A, B i C, però el ROLLBACK TO PC desfà els canvis produïts des del punt de salvaguarda PC, per la qual cosa la instrucció de

consulta 2 només veu els canvis efectuats per les instruccions A i B (els canvis per C han desaparegut) i el darrer ROLLBACK desfa tots els canvis efectuats per A i B, mentre que el darrer COMMIT els deixaria com a permanents.